

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ 2025-26**

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

**Προσαρτήθηκε στο Απόσπασμα Πρακτικών της 13^{ης} Συνέλευσης του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ακαδ. έτους 2025-2026 (συν. 16-06-2025).

ΙΤΑΛΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ:
ΠΑΡΕΛΘΟΝ, ΠΑΡΟΝ ΚΑΙ ΜΕΛΛΟΝ

Η Ελλάδα έχει παραδοσιακούς δεσμούς με την Ιταλία και συνεργασία μακρά σε θέματα παιδείας και πολιτισμού. Η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών εξέφρασε το 1933 για πρώτη φορά το ενδιαφέρον της για τη διδασκαλία της Ιταλικής Λογοτεχνίας, η οποία ανατέθηκε στον τότε Υφηγητή του Πανεπιστημίου της Πίζας Vincenzo Biagi. Την ίδια χρονιά και για την αμοιβαιότητα των χωρών το Πανεπιστήμιο της Ρώμης La Sapienza αποφάσισε την εισαγωγή του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, του οποίου η διδασκαλία ανατέθηκε στον αείμνηστο Καθηγητή Γεώργιο Ζώρα, πρωτεργάτη της εκπαιδευτικής και πολιτιστικής συνεργασίας Ελλάδας-Ιταλίας. Μετά τη λήξη του ελληνοϊταλικού πολέμου πέρασαν πολλά χρόνια για να αρχίσει και πάλι η μορφωτική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών. Το 1958 με συστηματικές προσπάθειες του Γεωργίου Ζώρα λειτούργησε Λεκτοράτο Ιταλικής Γλώσσας στη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών και παράλληλα ο ίδιος ανέλαβε εκ νέου τη διδασκαλία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Φιλοσοφική Σχολή της Ρώμης. Αργότερα η Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών μετακάλεσε από την Ιταλία ως επισκέπτη καθηγητή τον Ιταλιστή καθηγητή του Πανεπιστημίου της Νάπολης Salvatore Battaglia. Στη συνέχεια προσκλήθηκαν και δίδαξαν μέχρι το 1989 διευθυντές ή καθηγητές του Ιταλικού Ινστιτούτου καθώς και φιλόλογοι που αποσπάστηκαν από το Ιταλικό Ινστιτούτο στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Το 1990 το μάθημα της Ιταλικής Φιλολογίας εντάχθηκε σε ένα νέο Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής που ιδρύθηκε το έτος αυτό, ονομάστηκε Γενικό Τμήμα Ξένων Πολιτισμών και περιελάμβανε την Ιταλική, την Ισπανική καθώς και Γλώσσες και Φιλολογίες άλλων χωρών. Αρχικά δίδαξαν επισκέπτες καθηγητές και λέκτορες Πανεπιστημίων του εξωτερικού. Με δεδομένο το ιδιαίτερο ενδιαφέρον των φοιτητών του Τμήματος αυτού για την Ιταλική και Ισπανική Φιλολογία, το Γενικό Τμήμα Ξένων Πολιτισμών μετεξελίχθηκε, το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000, σε Τμήμα Ιταλικής και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας. Το ενιαίο Τμήμα των δύο Ευρωπαϊκών Γλωσσών και Φιλολογιών λειτούργησε δέκα συνολικά έτη και από το ακαδημαϊκό έτος 2010-2011 λειτούργούν δύο ανεξάρτητα Τμήματα: Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας και Ισπανικής Γλώσσας και Φιλολογίας.

**ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ**

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι προσηλωμένο στην παροχή υψηλής ποιότητας ανώτατης εκπαίδευσης στους φοιτητές του στα επιστημονικά πεδία της Γλώσσας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, του Πολιτισμού και της Ιστορίας της Ιταλίας, των Πολιτισμικών Αλληλεπιδράσεων μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας, καθώς και στη διδακτική και παιδαγωγική κατάρτιση των φοιτητών.

Η φοίτηση στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας οδηγεί σε **Πτυχίο Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας**.

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας εκδίδει Παράρτημα Διπλώματος, χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση, στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα, το οποίο είναι ενιαίο για όλα τα Ιδρύματα.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Το ΠΠΣ του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας επικεντρώνεται στη μελέτη της Γλώσσας, της Γλωσσολογίας, της Λογοτεχνίας, του Πολιτισμού και της Ιστορίας της Ιταλίας καθώς και στις Πολιτισμικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας. Αναλυτικότερα:

ΓΛΩΣΣΑ- ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ

Τα μαθήματα Ιταλικής Γλώσσας προσφέρονται στους φοιτητές σε όλα τα εξάμηνα σπουδών και αποτελούν βασική προϋπόθεση για την εκπαιδευτική τους εξέλιξη. Τα γλωσσολογικά μαθήματα του Τμήματος στοχεύουν στην εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές θεωρητικές και μεθοδολογικές αρχές της γλωσσολογικής επιστήμης. Καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα τομέων τόσο της θεωρητικής όσο και της εφαρμοσμένης γλωσσολογίας και προσφέρουν ενημερωμένη γνώση πάνω στις πιο σύγχρονες τάσεις της θεωρητικής γλωσσικής ανάλυσης και της γλωσσικής διδασκαλίας και της μετάφρασης. Ιδιαίτερη αναφορά θα πρέπει να γίνει στα γλωσσολογικά μαθήματα νέων τεχνολογιών που διαθέτει το Τμήμα τα οποία προωθούν τη διεπιστημονική γνώση και διδάσκουν, με εργαστηριακές μεθόδους, καινοτόμα γνωστικά αντικείμενα.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Τα μαθήματα της ιταλικής λογοτεχνίας αποσκοπούν πρωταρχικά στη διδασκαλία των κυριότερων ειδών, ρευμάτων και συγγραφέων από τον Μεσαίωνα μέχρι σήμερα. Σκοπός επίσης είναι η ανάδειξη της δυνατότητας των πολλαπλών επιστημονικών προσεγγίσεων στον χώρο της γραμματολογίας όπως και η βαθύτερη μελέτη των λογοτεχνικών ρευμάτων της έρευνας και διδασκαλίας της Λογοτεχνίας και της Συγκριτικής Γραμματολογίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στις λογοτεχνικές αλληλεπιδράσεις Ελλάδας-Ιταλίας.

Οι φοιτητές καλούνται να γνωρίσουν τις βασικές αρχές της αφηγηματολογίας, να ασκηθούν στην Κειμενική ανάλυση και τη χρήση της βιβλιογραφίας καθώς και στο χειρισμό, γενικότερα, του επιστημονικού λόγου.

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Τα μαθήματα Πολιτισμού εισάγουν τους φοιτητές στη μελέτη: α) της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας (Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός I-III), β) του κοινού ιστορικού παρελθόντος Ελλήνων και Ιταλών κατά τη διάρκεια της μακραίωνης βενετικής κυριαρχίας στον ελλαδικό χώρο (Ιστορία του Βενετικού Κράτους-Εισαγωγή στην Αρχαική Έρευνα), γ) του Ιταλικού Θεάτρου (Εισαγωγή στο Θέατρο), δ) της Ιταλικής Τέχνης (Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού) και ε) της Ιταλικής Μουσικής (Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής I και II, Ιταλική Όπερα και Ιταλική Μουσική της Αναγέννησης).

Με τα μαθήματα αυτά οι φοιτητές εισάγονται στις πολιτισμικές «προϋποθέσεις» του χώρου και των ανθρώπων που δημιούργησαν τη γλώσσα και τη λογοτεχνία της Ιταλίας, αντικείμενα που εξετάζονται διεξοδικά στο πλαίσιο των αντίστοιχων μαθημάτων. Παράλληλα, όμως, προσφέρονται στους φοιτητές γνώσεις με πολύτιμες προοπτικές στο πεδίο της έρευνας της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας. Σχετικά είναι τα μαθήματα που προσφέρονται και σε μεταπτυχιακό επίπεδο στο πλαίσιο του ΠΜΣ «Ελληνοϊταλικές σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση».

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών συμμορφώνεται πλήρως με τις αρχές του Προτύπου Ποιότητας ΠΠΣ της Εθνικής Αρχής Ανώτατης Εκπαίδευσης και τις Αρχές Διασφάλισης Ποιότητας του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης (ESG 2015) για το επίπεδο σπουδών 6 του Εθνικού και Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων. Η διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης ορίζεται για πέντε έτη, από 8/12/2020 έως 7/12/2025.

Η πιστοποίηση είναι διαδικασία διασφάλισης ποιότητας που πραγματοποιείται με βάση συγκεκριμένα, προκαθορισμένα, διεθνώς αποδεκτά και εκ των προτέρων δημοσιοποιημένα ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια και δείκτες, εναρμονισμένους με τις Αρχές και Κατευθυντήριες Οδηγίες για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ανώτατης Εκπαίδευσης. Σκοπός της πιστοποίησης είναι η διασφάλιση της ποιότητας της Ανώτατης Εκπαίδευσης.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο ελάχιστος χρόνος φοίτησης που απαιτείται για την απόκτηση πτυχίου είναι **οκτώ (8) εξάμηνα σπουδών** με συγκέντρωση **διακοσίων σαράντα (240) πιστωτικών μονάδων (ects)**. Κάθε ακαδημαϊκό έτος αποτελείται από δύο εξάμηνα. Οι ακριβείς ημερομηνίες έναρξης και λήξης ανακοινώνονται κάθε φορά από την Κοσμητεία της Φιλοσοφικής Σχολής.

ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Με την ολοκλήρωση του ΠΠΣ οι φοιτητές του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας θα έχουν επιτύχει τα παρακάτω **μαθησιακά αποτελέσματα**:

- την καλύτερη κατανόηση της δομής της **Ιταλικής Γλώσσας**

- την εύρωστη χρήση της **Ιταλικής Γλώσσας** για διδακτικούς, επιστημονικούς και επαγγελματικούς σκοπούς
- την εις βάθος μελέτη της **Λογοτεχνίας** της Ιστορίας και του **Πολιτισμού της Ιταλίας**
- την ανάπτυξη βασικής ερευνητικής ικανότητας στα επιστημονικά πεδία της **Γλώσσας - Γλωσσολογίας** και **Λογοτεχνίας - Πολιτισμού - Ιστορίας**, βασιζόμενη στην εφαρμογή κατάλληλων μεθοδολογιών
- την απόκτηση υψηλού επιπέδου γνώσης και παιδαγωγικής κατάρτισης σε θέματα **διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας**, με απώτερο σκοπό την απορρόφησή τους στην αγορά εργασίας και την εύρυθμη επαγγελματική τους σταδιοδρομία.

Ειδικότερα προσόντα του διδακτικού προσωπικού που απαιτούνται για την επίτευξη των μαθησιακών στόχων του προγράμματος

Το διδακτικό προσωπικό αποτελείται από μέλη Δ.Ε.Π., Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. τα οποία έχουν, βάσει των σπουδών και των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων, τα απαιτούμενα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα, ώστε να ανταποκρίνονται στους μαθησιακούς στόχους του Προγράμματος Σπουδών. Διδασκαλία μπορεί να ανατεθεί σε Εντεταλμένους Διδάσκοντες καθώς και σε άλλους διακεκριμένους επιστήμονες.

ΤΜΗΜΑ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025-2026

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Για την απόκτηση του πτυχίου του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, ο/η κάθε φοιτητής/τρια θα πρέπει να έχει εξεταστεί επιτυχώς, συνολικά σε σαράντα τρία (43) μαθήματα (34 Υποχρεωτικά μαθήματα και 9 κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα. Από τα κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα, ένα ή δύο μπορούν να αντικατασταθούν από μαθήματα ελεύθερης επιλογής που προσφέρουν τα υπόλοιπα Τμήματα της Φιλοσοφικής), ως εξής:

- **34 Υποχρεωτικά μαθήματα**, δηλαδή, μαθήματα στα οποία ο φοιτητής πρέπει οπωσδήποτε να εξεταστεί επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου του.
- **7 έως 9 κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα**, δηλαδή, μαθήματα στα οποία ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου του, επιλέγοντάς τα από ένα αριθμό προσφερόμενων μαθημάτων από το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.
- **ή και 0 έως 2 Ελεύθερης επιλογής μαθήματα**, δηλαδή μαθήματα στα οποία ο φοιτητής πρέπει να εξεταστεί επιτυχώς για την απόκτηση του πτυχίου του, επιλέγοντάς τα από ένα αριθμό προσφερόμενων μαθημάτων από τα υπόλοιπα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής. Είναι στην ελεύθερη επιλογή του φοιτητή το εξάμηνο κατά το οποίο θα διδαχθεί και θα εξεταστεί σε αυτά τα μαθήματα.
- **Η απόκτηση του πτυχίου Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, για όλους τους φοιτητές του Τμήματος, προϋποθέτει τη συγκέντρωση διακοσίων σαράντα (240) Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων (ECTS), από τις οποίες: 204 ECTS για τα υποχρεωτικά μαθήματα, και 36 ECTS για τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα, καθώς και για τα ελεύθερης επιλογής μαθήματα, στις οποίες συνυπολογίζονται και οι πιστωτικές μονάδες (ECTS) των μαθημάτων που οδηγούν στην απόκτηση πιστοποιητικού παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας. Όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα αντιστοιχούν σε 6 ECTS. Τα κατ' επιλογήν υποχρεωτικά, καθώς και τα ελεύθερης επιλογής μαθήματα αντιστοιχούν σε 4 ECTS.**
- Τα μαθήματα διακρίνονται σε **χειμερινά** και **εαρινά**, ανάλογα με το εξάμηνο διδασκαλίας τους. Κατά τη δήλωση των μαθημάτων οι φοιτητές θα πρέπει να γνωρίζουν εάν τα μαθήματα που δηλώνουν διδάσκονται στο συγκεκριμένο εξάμηνο ή όχι.

Η κατανομή μαθημάτων και Ευρωπαϊκών Πιστωτικών Μονάδων είναι η ακόλουθη:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ	Αριθμός μαθημάτων	Αριθμός ECTS (ΕΠΜ)
Υποχρεωτικά Μαθήματα	34 (ένα από αυτά προσφέρεται από άλλο Τμήμα της Φιλοσοφικής)	204
Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα	7 έως 9	28 έως 36
Ελεύθερης Επιλογής Μαθήματα	0 έως 2	0 έως 8
ΣΥΝΟΛΟ	43	240

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας προσφέρει για το ακαδημαϊκό έτος 2025-2026, εκτός από 34 υποχρεωτικά μαθήματα (1 υποχρεωτικό μάθημα προσφέρεται

από το Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης), 26 υποχρεωτικά κατ' επιλογήν μαθήματα, ώστε ο φοιτητής να επιλέγει εκείνα που θεωρεί ότι θα τον βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων του, καθώς και όσα ανταποκρίνονται στα ενδιαφέροντά του.

Τα υπόλοιπα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ενημερώνουν για τα προσφερόμενα μαθήματα, τα οποία ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Τα μαθήματα είναι σκόπιμο να επιλέγονται κατά το προτεινόμενο Πρόγραμμα Σπουδών που ακολουθεί. Επισημαίνεται ότι τα μαθήματα των μικρότερων επιπέδων της ιταλικής γλώσσας είναι προαπαιτούμενα για τα μεγαλύτερα επίπεδα.

Ως προς την επίδοση των φοιτητών στην Ιταλική Γλώσσα, εφαρμόζεται υποχρεωτική εξέταση κατάταξης των πρωτοετών φοιτητών σε επίπεδο γλωσσομάθειας, σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς (Quadro di Riferimento Comune Europeo per le Lingue).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η συμμετοχή των φοιτητών του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας στο πρόγραμμα Πρακτικής Άσκησης **είναι προαιρετική** αλλά οι φοιτητές του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε Προγράμματα Πρακτικής Άσκησης.

Η Πρακτική Άσκηση (4 Πιστωτικές Μονάδες) έχει ενταχθεί στα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά Μαθήματα του Οδηγού Σπουδών του ΠΠΣ, ενώ οι φοιτητές δύνανται να συμμετέχουν σε αυτήν - μόνο μία φορά κατά τη διάρκεια των σπουδών τους - από το Δ' μέχρι και το Η' εξάμηνο σπουδών.

ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΠΤΥΧΙΟΥ

Ο βαθμός πτυχίου προκύπτει από τον μέσο όρο της βαθμολογίας που έχει συγκεντρώσει ο/η φοιτητής/τρια.

Αν οι φοιτητές/τριες έχουν εξεταστεί επιτυχώς σε περισσότερα μαθήματα απ' όσα απαιτούνται για την απόκτηση του πτυχίου μπορούν, εφόσον το επιθυμούν, να εξαιρέσουν κάποια επιπλέον μαθήματα από το βαθμό πτυχίου τους (τα εξαιρούμενα μαθήματα θα εξακολουθούν να αναγράφονται στην αναλυτική βαθμολογία τους).

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας εκδίδει **Παράρτημα Διπλώματος** αυτομάτως και χωρίς καμία οικονομική επιβάρυνση στην ελληνική και στην αγγλική γλώσσα και είναι ενιαίο για όλα τα Ιδρύματα.

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Η 12^η/17-06-2024 Συνέλευση του Τμήματος αποφασίζει την εισαγωγή της Πτυχιακής Εργασίας από το ακαδημαϊκό έτος 2024-2025, ως **κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα του Ζ' Εξαμήνου, για τους φοιτητές όλων των ετών**, σύμφωνα με τον παρακάτω Κανονισμό Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας.

Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

1. **Η Πτυχιακή Εργασία είναι μάθημα κατ' επιλογήν υποχρεωτικό (κωδικός 66ITA119), προσφέρεται στο 7^ο εξάμηνο σπουδών και αντιστοιχεί σε 4 ECTS.** Το μάθημα δίνει στους/στις φοιτητές/φοιτήτριες τη δυνατότητα να εκπονήσουν μια πρωτότυπη ατομική εργασία συνθετικού ή ερευνητικού χαρακτήρα σε ένα ειδικό επιστημονικό

- ζήτημα, το οποίο συνδέεται αποκλειστικά με την επιστημονική εξειδίκευση και το διδακτικό έργο του/της επιβλέποντος/επιβλέπουσας καθηγητή/καθηγήτριας στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του ΤΙΓΦ.
2. Η Πτυχιακή Εργασία έχει έκταση 5.000 λέξεων (χωρίς τις υποσημειώσεις), δομείται σύμφωνα με τα πρότυπα των μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών (βλ. κεφ. Δ, άρθρο 4 του κανονισμού σπουδών του ΠΜΣ «Ελληνοϊταλικές Σπουδές: Ιστορία, Λογοτεχνία, Κλασική Παράδοση») και ακολουθεί ένα από τα καθιερωμένα συστήματα παραπομπών.
  3. Ο/Η φοιτητής/φοιτήτρια προτού δηλώσει το μάθημα έχει έλθει σε επικοινωνία με διδάσκοντα/διδάσκουσα και καταλήξει σε θέμα το οποίο υποβάλλεται μαζί με την περίληψή του προς έγκριση στην πρώτη, μετά την ολοκλήρωση υποβολής των δηλώσεων κάθε εξαμήνου, Συνέλευση του Τμήματος. Κατόπιν το θέμα και η περίληψη αναρτώνται σε οικείο χώρο στην ιστοσελίδα του ΤΙΓΦ.
  4. Μετά από επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος το θέμα και η περίληψή του αναρτώνται στην ιστοσελίδα του ΤΙΓΦ.
  5. Επιβλέποντες/επιβλέπουσες καθηγητές/καθηγήτριες δύνανται να είναι όλοι/όλες οι διδάσκοντες/διδάσκουσες του ΤΙΓΦ, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος με μόνιμη σχέση εργασίας. Ο αριθμός των πτυχιακών εργασιών που αναλαμβάνει κάθε διδάσκων/διδάσκουσα ορίζεται από τη Συνέλευση αμέσως μετά την ολοκλήρωση των δηλώσεων μαθημάτων.
  6. Οι συγγραφείς των πτυχιακών εργασιών έχουν την ευθύνη της παραγωγής πρωτότυπου λόγου, προϊόντος δικής τους ερευνητικής προσπάθειας, σύμφωνα και με τον Κανονισμό Δεοντολογίας της Έρευνας του ΕΚΠΑ. Η αποφυγή της λογοκλοπής ελέγχεται από τους/τις επιβλέποντες/επιβλέπουσες καθηγητές με τη χρήση των κατάλληλων λογισμικών που διαθέτει το ΕΚΠΑ.
  7. Οι φοιτητές/φοιτήτριες μπορούν να δηλώσουν το μάθημα άπαξ στη διάρκεια των σπουδών τους. Σε περίπτωση αποτυχίας κατά την κανονική εξεταστική και την εξεταστική του Σεπτεμβρίου, δεν δύνανται να δηλώσουν εκ νέου το μάθημα.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ

Φοιτητές που έχουν εισαχθεί στο Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας έως και το ακαδημαϊκό έτος 2023 – 2024, σύμφωνα με το ΦΕΚ 2986/5-11-2014, τ. Β' (Πιστοποίηση της παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας με την κατοχή του πτυχίου του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών) καθώς και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, δύνανται να λάβουν πιστοποίηση παιδαγωγικής και διδακτικής επάρκειας (είναι προαιρετική) με βεβαίωση που χορηγεί το Τμήμα μας στους αποφοίτους του μετά την επιτυχή παρακολούθηση ομάδας μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο του προγράμματος σπουδών πρώτου κύκλου (βλ. σελ. 7-8, θεματικές περιοχές). Τα μαθήματα αυτά προσφέρονται από το ΤΙΓΦ και από άλλα Τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ (Τμήμα Ψυχολογίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης) και εστιάζουν στη θεωρητική κατάρτιση και την πρακτική άσκηση καθώς και στην ανάπτυξη συναφών γνώσεων και δεξιοτήτων των φοιτητών και φοιτητριών που θα διδάξουν την ιταλική ως ξένη γλώσσα στην ιδιωτική και δημόσια πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Οι φοιτητές, δύνανται να αποκτήσουν το ΠΠΔΕ με τη λήψη του πτυχίου τους, εφόσον **έχουν συγκεντρώσει τουλάχιστον 30 ευρωπαϊκές πιστωτικές μονάδες (ECTS)** έχοντας ολοκληρώσει επιτυχώς ομάδα μαθημάτων που προσφέρονται στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του ΤΙΓΦ στις εξής τρεις θεματικές περιοχές: 1) Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής, 2) Θέματα μάθησης και διδασκαλίας, 3) Ειδική Διδακτική και Πρακτική Άσκηση (Ν. 4547/2018, άρθρο 111, παρ. 1 & Ν. 4589/2019, άρθρο 54). **(ΠΡΟΣΟΧΗ:** Είναι απαραίτητη η επιλογή μαθημάτων και από τις τρεις (3) θεματικές ενότητες, μέχρι συμπλήρωσεως των τριάντα (30) πιστωτικών μονάδων, οι οποίες συνυπολογίζονται στο σύνολο των διακοσίων σαράντα (240) πιστωτικών μονάδων για τη λήψη του πτυχίου).

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ

1. Προσφερόμενα μαθήματα της θεματικής ενότητας «Θέματα εκπαίδευσης και αγωγής»

Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Μάθημα (μαθήματα ελεύθερης επιλογής εκτός του 66TEK001 το οποίο είναι υποχρεωτικό)	ECTS
66TEK001: Εισαγωγή στην Παιδαγωγική	6
66TEK007: Ειδική Αγωγή	4
66TEK009: Αναλυτικά Προγράμματα	4
66TEK125: Εκπαιδευτική Αξιολόγηση	4
66TEK611: Διδακτικές εφαρμογές της Παιδαγωγικής Ψυχολογίας	4
66ΠΔ02: Ιστορία της Εκπαίδευσης	4
66TEK004: Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης	4

Τμήμα Ψυχολογίας

Μάθημα (μαθήματα ελεύθερης επιλογής)	ECTS
66ΨΧ03: Αναπτυξιακή Ψυχολογία	4
66ΨΧ22: Αναπτυξιακή Ψυχοπαθολογία	4
66ΨΧ09: Σχολική Ψυχολογία Σύνδεση: Θεωρίας και Πράξης	4
66ΨΧ10: Σχολική Ψυχολογία	4
66ΨΧ32: Γνωστική Ψυχολογία Ι	4
66ΨΧ05: Γνωστική Ψυχολογία ΙΙ	4
66ΨΧ31: Ψυχολογία ατομικών διαφορών (προσωπικότητας και ατομικές)	4
66ΨΧ54: Ψυχολογία των μαθησιακών διαφορών	4

2. Προσφερόμενα μαθήματα της θεματικής ενότητας «Θέματα μάθησης και διδασκαλίας».

Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας:

Μάθημα (66ΙΤΑ038, 66ΙΤΑ043 και 66ΙΤΑ112 είναι υποχρεωτικά μαθήματα, τα υπόλοιπα είναι κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα)	ECTS
66ΙΤΑ038: Θεωρίες εκμάθησης και διδασκαλίας της Ιταλικής ως ξένης γλώσσας	6
66ΙΤΑ043: Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας	6

66ΙΤΑ112: Γενική Διδακτική	6
66ΙΤΑ099: Ανάλυση λαθών της Ιταλικής ως ξένης γλώσσας	4
66ΙΤΑ108: Διδασκαλία της ιταλικής και πολυγλωσσία (Δεν προσφέρεται το ακαδ.έτος 2025-2026)	4
66ΙΤΑ062: Εισαγωγή στην Ανάλυση Γλωσσικών Δεδομένων (Δεν προσφέρεται το ακαδ.έτος 2025-2026)	4

Προσφερόμενα μαθήματα της θεματικής ενότητας «3. Θέματα ειδικής διδακτικής και πρακτικής άσκησης».

Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας:

Μάθημα (κατ'επιλογήν υποχρεωτικά μαθήματα εκτός του 66ΙΤΑ046 το οποίο είναι υποχρεωτικό)	ECTS
66ΙΤΑ046: Μεθοδολογία και πρακτική της ιταλικής ως ξένης γλώσσας	6
66ΠΑΦ: Πρακτική άσκηση φοιτητών	4
66ΙΤΑ070: Ιταλικά για ειδικές χρήσεις	4
66ΙΤΑ101: Σχεδιασμός ξενόγλωσσου μαθήματος (Δεν προσφέρεται το ακαδ.έτος 2025-2026)	4
66ΙΤΑ073: Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία	4
66ΚΟΙ013: Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση	4

Σημείωση:

Ενδέχεται τα παραπάνω μαθήματα να μην προσφέρονται στο σύνολό τους κατά το τρέχον ακαδημαϊκό έτος.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Η Συνέλευση του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, κατόπιν αίτησης φοιτητή/τριας που έχει εισαχθεί στο Τμήμα μετά από κατατακτήριες εξετάσεις ή με μετεγγραφή ή με πανελλαδικές εξετάσεις, καθώς και πρότασης της αρμόδιας επιτροπής και σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία δύναται να αναγνωρίσει μαθήματα στα οποία φοιτητές/τριες έχουν διδαχθεί και εξεταστεί επιτυχώς στο Τμήμα προέλευσής τους.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΓΝΩΣΗΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ Η/Υ

Το Τμήμα Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του ΕΚΠΑ στη 12^η συνέλευση της 30ής Ιουνίου 2022, με βάση το ΦΕΚ Β' 3614/2022 και β' 594/2023 αποφάσισε να παρέχει στους αποφοίτους του με εναρκτήριο ακαδημαϊκό έτος εισαγωγής **το 2022-2023, πιστοποιητικό πρώτου επιπέδου γνώσης χειρισμού Η/Υ**, μετά την επιτυχή παρακολούθηση τεσσάρων (4) από τα παρακάτω προσφερόμενα μαθήματα στο προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος:

- Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη γλωσσική έρευνα και διδασκαλία,
- Ανάλυση λαθών στην Εκμάθηση της Ιταλικής ως ξένης γλώσσας,
- Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες
- Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση,

- ε) Σχεδιασμός Ξενόγλωσσου Μαθήματος,
- στ) Μεθοδολογίας της έρευνας.

Ο κατάλογος των μαθημάτων θα ενημερώνεται κάθε έτος με βάση όσα μαθήματα θα προσφέρονται είτε από το Τμήμα μας, είτε από άλλα Τμήμα της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ.

ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Ιταλική Γλώσσα I
2. Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός I
3. Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας I
4. Εισαγωγή στη Γλωσσολογία
5. Ιταλική Γλώσσα II
6. Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός II
7. Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας II
8. Εισαγωγή στα λογοτεχνικά είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία
9. Γλωσσολογία: Τομείς Γλωσσικής Ανάλυσης
10. Ιταλική Γλώσσα III
11. Εισαγωγή στο Θέατρο
12. Ιταλική Λογοτεχνία της εποχής του Μπαρόκ
13. Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)
14. Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας
15. Ιταλική Γλώσσα IV
16. Ιταλική Ποίηση
17. Ιστορία της Γλώσσας: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας
18. Φωνητική-Φωνολογία της Ιταλικής Γλώσσας
19. Μορφολογία της Ιταλικής Γλώσσας
20. Γενική Διδακτική
21. Ιταλική Γλώσσα V
22. Ιταλικό Δοκίμιο
23. Θεωρία της Μετάφρασης
24. Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης
25. Dante
26. Ιταλική Γλώσσα VI
27. Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία
28. Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας
29. Ιταλική Γλώσσα VII
30. Συγκριτική Λογοτεχνία
31. Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας
32. Μεθοδολογία της Έρευνας
33. Ιταλική Γλώσσα VIII
34. Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας

ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ

1. Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση
2. Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής I: Μεσαίωνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας
3. Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις
4. Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Υπολογιστική Ανάλυση Κειμένων
5. Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής II: από το Μπαρόκ στο Ρομαντισμό
6. Λεξικολογία - Λεξικογραφία
7. Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκα
8. Ιστορία του Βενετικού Κράτους
9. Πρακτική Άσκηση Φοιτητών
10. Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού
11. Εισαγωγή στην Αρχαιολογική Έρευνα
12. Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός III
13. Ανάλυση Λαθών στην Εκμάθηση της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας
14. Ιταλική Γλώσσα στον Κινηματογράφο
15. Foscolo
16. Ειδικά Θέματα Λεξικογραφίας: Ιστορία Λεξικών, Ηλεκτρονικά Λεξικά, Ετυμολογικά Λεξικά
17. Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου
18. Διαλεκτολογία: Ελληνοϊταλικά Ιδιώματα της Νότιας Ιταλίας
19. Ιταλική Γραμματολογία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού
20. Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών
21. Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία
22. Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού
23. Πτυχιακή Εργασία
24. Στοιχεία Σημασιολογίας
25. Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας
26. Ιταλική Γλώσσα στα κείμενα Ιταλών Φιλοσόφων

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

(Επιλέγονται μέχρι 2 μαθήματα)

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

**ΠΡΟΣΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΣΤΑ ΆΛΛΑ ΤΜΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**

1. Θεωρία της Μετάφρασης
2. Ιστορία του Βενετικού Κράτους
3. Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας I
4. Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών
5. Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία
6. Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής I: Μεσαίωνας, Αναγέννηση και 20ός αιώνας
7. Dante
8. Μεθοδολογία της Έρευνας
9. Ιταλική Γλώσσα I (προϋπόθεση η αποδεδειγμένη γνώση Ιταλικών επιπέδου A2)
10. Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής II: από το Μπαρόκ στον Ρομαντισμό
11. Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός II
12. Εισαγωγή στην Αρχαιολογική Έρευνα

13. Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας II
14. Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Υπολογιστική Ανάλυση Κειμένων
15. Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία
16. Εισαγωγή στα Λογοτεχνικά Είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία
17. Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας
18. Ιταλική Γλώσσα II (προϋπόθεση η αποδεδειγμένη γνώση Ιταλικών επιπέδου A2)

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ
ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ**

Χειμερινό Εξάμηνο

1. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ I -Lingua italiana I -66ITA001- συνοδευόμενο από το αντίστοιχο Φροντιστηριακό μάθημα
2. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ III (Lingua Italiana III) -66ITA015- Γ' εξάμηνο - συνοδευόμενο από το αντίστοιχο Φροντιστηριακό μάθημα (Lezione di rafforzamento inerente a Lingua italiana III)
3. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ V - 66ITA049
4. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ VII - 66ITA051
5. ΙΤΑΛΙΚΟ ΔΟΚΙΜΙΟ - SAGGISTICA ITALIANA - 66ITA029
6. Θεωρία της Μετάφρασης - 66ITA031
7. Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας - 66ITA043
8. Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση - E-learning (insegnamento elettronico) e insegnamento delle lingue straniere - 66KO1013
9. Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού - 66ITA109
10. Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης – 66ITA018
11. Ιταλική Γλώσσα στον Κινηματογράφο (La lingua Italiana nel Cinema)- 66ITA114
12. Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία-66ITA081
13. Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις – 66ITA070

Εαρινό Εξάμηνο

1. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ II (Lingua Italiana II) -66ITA005- Β' εξάμηνο, συνοδευόμενο από το αντίστοιχο Φροντιστηριακό μάθημα (Lezione di rafforzamento inerente a Lingua italiana II)
2. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ IV -66ITA021- συνοδευόμενο από το αντίστοιχο Φροντιστηριακό μάθημα
3. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ VI - 66ITA050
4. ΙΤΑΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ VIII -66ITA052
5. Ιστορία Ιταλικής Λογοτεχνίας II - Storia della Letteratura italiana II -66ITA014
6. Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία – 66ITA075
7. Διαλεκτολογία: Ελληνοϊταλικά Ιδιώματα της Νότιας Ιταλίας 66ITA078
8. Ιστορία της Γλώσσας: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας - 66ITA024
9. Εισαγωγή στην αρχαιακή έρευνα - 66ITA090
10. Ιταλική Γραμματολογία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού - 66ITA115
11. Δημιουργική Γραφή στην Ξένη Γλώσσα -Scrittura creativa in una lingua straniera - 66ITA095
12. Foscolo - 66ITA039
13. Ιταλική ποίηση - 66ITA022

14. Ιταλική Γλώσσα στα κείμενα Ιταλών φιλοσόφων (La lingua nei testi dei filosofi Italiani) - 66ITA116
15. Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας -66ITA038
16. Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας-66ITA046

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2025-26

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ιταλική Γλώσσα Ι*	66ITA001
2.	Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός Ι	66ITA012
3.	Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας Ι	66ITA011
4.	Εισαγωγή στη Γλωσσολογία	66ITA069

*Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση	66KOI013
2.	Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής Ι: Μεσαίωνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας	66ITA072
3.	Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις	66ITA070

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ιταλική Γλώσσα ΙΙ*	66ITA005
2.	Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός ΙΙ	66ITA009
3.	Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας ΙΙ	66ITA014
4.	Εισαγωγή στα Λογοτεχνικά Είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία	66ITA071
5.	Γλωσσολογία: Τομείς Γλωσσικής Ανάλυσης	66ITA060

*Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Υπολογιστική Ανάλυση Κειμένων	66ITA048
2.	Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής ΙΙ: από το Μπαρόκ στον Ρομαντισμό	66ITA076
3.	Δημιουργική Γραφή στην Ξένη Γλώσσα	66ITA095

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ιταλική Γλώσσα ΙΙΙ*	66ΙΤΑ015
2.	Εισαγωγή στο Θέατρο	66ΙΤΑ017
3.	Ιταλική Λογοτεχνία της εποχής του Μπαρόκ	66ΙΤΑ118
4.	Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)	66ΤΕΚ-001 (πρώην 66ΠΔ01)
5.	Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ091

*Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Λεξικολογία – Λεξικογραφία	66ΙΤΑ067
2.	Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία	66ΙΤΑ073
3.	Ιστορία του Βενετικού Κράτους	66ΙΤΑ054

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ιταλική Γλώσσα ΙV*	66ΙΤΑ021
2.	Ιταλική Ποίηση	66ΙΤΑ022
3.	Ιστορία της Γλώσσας: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας	66ΙΤΑ024
4.	Φωνητική - Φωνολογία της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ007
5.	Μορφολογία της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ016
6.	Γενική Διδακτική	66ΙΤΑ112 (πρώην 66ΠΔ31)

*Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού	66ΙΤΑ056
3.	Εισαγωγή στην Αρχαιακή Έρευνα	66ΙΤΑ090
4.	Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός III	66ΙΤΑ044

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)**

1.	Ιταλική Γλώσσα V	66ΙΤΑ049
2.	Ιταλικό Δοκίμιο	66ΙΤΑ029
3.	Θεωρία της Μετάφρασης	66ΙΤΑ031
4.	Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης	66ΙΤΑ018
5.	Dante	66ΙΤΑ032

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ανάλυση Λαθών στην Εκμάθηση της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας	66ΙΤΑ099
5.	Ιταλική Γλώσσα στον Κινηματογράφο	66ΙΤΑ114

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΣΤ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)**

1.	Ιταλική Γλώσσα VI	66ΙΤΑ050
2.	Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία	66ΙΤΑ075
3.	Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας	66ΙΤΑ038

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Foscolo	66ITA039
3.	Ειδικά Θέματα Λεξικογραφίας: Ιστορία Λεξικών, Ηλεκτρονικά Λεξικά, Ετυμολογικά Λεξικά	66ITA102
4.	Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου	66ITA036
5.	Διαλεκτολογία: Ελληνοϊταλικά Ιδιώματα της Νότιας Ιταλίας	66ITA078
6.	Ιταλική Γραμματολογία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού	66ITA115

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)**

1.	Ιταλική Γλώσσα VII	66ITA051
2.	Συγκριτική Λογοτεχνία	66ITA042
3.	Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας	66ITA043
4.	Μεθοδολογία της Έρευνας	66ITA092

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών	66ITA065
3.	Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία	66ITA081
4.	Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού	66ITA109
5.	Πτυχιακή Εργασία	66ITA119

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

Υποχρεωτικά μαθήματα (6 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Ιταλική Γλώσσα VIII	66ΙΤΑ052
2.	Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας	66ΙΤΑ046

Κατ' επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα (4 ECTS/μάθημα, 3 ώρες/εβδομάδα)

1.	Πρακτική Άσκηση Φοιτητών	66ΠΑΦ
2.	Στοιχεία Σημασιολογίας	66ΙΤΑ107
3.	Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας	66ΙΤΑ045
4.	Ιταλική Γλώσσα στα κείμενα Ιταλών Φιλοσόφων	66ΙΤΑ116

Τα μαθήματα που προσφέρονται από τα υπόλοιπα τμήματα της Φιλοσοφικής Σχολής ως ελεύθερης επιλογής μαθήματα θα ανακοινώνονται από τη Γραμματεία στην αρχή κάθε εξαμήνου.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα ΙΠερίγραμμα Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η επισκόπηση της δομής της ιταλικής γλώσσας και η ανάπτυξη βασικών γλωσσικών και επικοινωνιακών ικανοτήτων για να είναι δυνατή η επικοινωνία με ιταλόφωνους ομιλητές. Στόχοι του μαθήματος είναι η ανάπτυξη ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου, η σωστή χρήση των βασικών μορφοσυντακτικών δομών και ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου.

Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο την εμπέδωση και πρακτική γραμματικών και συντακτικών δομών της ιταλικής γλώσσας καθώς και την εκμάθηση και χρήση της προφορικής γλώσσας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν την οριστική έγκλιση ομαλών και ανώμαλων ρημάτων της ιταλικής γλώσσας
- να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν διαφόρων ειδών αντωνυμίες (pronomi possessivi, indefiniti, combinati)
- να επικοινωνούν ικανοποιητικά πάνω σε θέματα καθημερινά (όπως εργασία και επαγγέλματα, περιγραφές και διατροφή, κατοικίες)
- να χρησιμοποιούν επιτυχώς τα μόρια ci και ne (particelle)
- να χρησιμοποιούν με επιτυχία ουσιαστικά και επίθετα
- να κατανοούν στοιχεία της ιταλικής κουλτούρας και ιδιώματα
- να εκφράζονται και να αναπτύσσουν επικοινωνία (γραφτή και προφορική) στην ξένη γλώσσα.

Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός ΙΠερίγραμμα Μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση των κυριότερων θεματικών ενοτήτων της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας στο χρονικό διάστημα από την κατάλυση της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας μέχρι τις απαρχές της Ισπανικής κυριαρχίας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- αποκτούν βασικές γνώσεις μεσαιωνικής ευρωπαϊκής ιστορίας
- αποκτούν βασικές γνώσεις μεσαιωνικής ιταλικής ιστορίας
- μπορούν να κατανοήσουν τη σύνδεση μεταξύ των εξελίξεων που συμβαίνουν στην ιταλική χερσόνησο από τον 5ο έως τον 15ο αιώνα και των ευρύτερων ευρωπαϊκών πολιτικών και πολιτισμικών αλλαγών την ίδια περίοδο
- μπορούν να κατανοήσουν τη μετάβαση από τον κόσμο της ύστερης αρχαιότητας στον μεσαιωνικό κόσμο και στις απαρχές της επέκτασης της Ευρώπης σε άλλες γεωγραφικές επικράτειες.

Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας ΙΠερίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Ιταλική Λογοτεχνία και την ιστορία της. Σκοπός της μαθήματος είναι η εισαγωγή των εκπαιδευόμενων στην Ιταλική Λογοτεχνία από τις απαρχές μέχρι τα τέλη του 16^{ου} αιώνα. Στο πλαίσιο αυτό παρουσιάζονται τα σημαντικότερα λογοτεχνικά ρεύματα και οι σημαντικότεροι εκπρόσωποί τους. Επιπλέον προσεγγίζονται τα μοτίβα, οι λογοτεχνικοί όροι αλλά και η διαμόρφωση και ανάδειξη της σημασίας της ιταλικής λογοτεχνίας στην πολιτιστική κληρονομιά και στην πολυπολιτισμικότητα της Ευρώπης.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα βασικά ρεύματα και τους εκπροσώπους της ιταλικής λογοτεχνίας από τις Απαρχές της Ιταλικής Λογοτεχνίας μέχρι και το τέλος του 16ου αιώνα,
- να γνωρίζουν βασικές έννοιες ιστορίας και θεωρίας της λογοτεχνίας,
- να αξιολογούν την ιστορία της λογοτεχνίας σε σχέση με πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά γεγονότα,
- να συσχετίζουν τις λογοτεχνικές περιόδους με την πνευματική ιστορία της Ευρώπης.

Εισαγωγή στη ΓλωσσολογίαΠερίγραμμα Μαθήματος

Το συγκεκριμένο μάθημα στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών σε μία από τις σημαντικότερες και ταχύτερα εξελισσόμενες επιστήμες, τη γλωσσολογία. Θα παρουσιαστεί μια συνοπτική ιστορία της θεωρητικής εξέλιξης της επιστήμης τον τελευταίο αιώνα και θα εκτεθούν μερικά από τα βασικά ερευνητικά ερωτήματα που απασχολούν τους επιστήμονες της γλώσσας. Ειδικότερα θα γίνει αναφορά στο τι είναι γλώσσα και κατά πόσο χαρακτηρίζει μόνο την ανθρώπινη επικοινωνία, πώς ο άνθρωπος μαθαίνει γλώσσα, αν η ικανότητα της γλωσσικής εκμάθησης είναι καθολική και κατά πόσο γλώσσα και κοινωνία αλληλεπιδρούν. Η παρουσίαση των παραπάνω θεμάτων δεν θα ακολουθήσει αυστηρά κάποια συγκεκριμένη "σχολή" γλωσσολογικής σκέψης. Αντίθετα, θα καταβληθεί προσπάθεια ώστε οι φοιτητές να εκτεθούν σε όσο το δυνατόν ευρύτερο φάσμα θεωρητικών προσεγγίσεων στο γλωσσικό φαινόμενο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Κατανοούν τις βασικές θεωρητικές κατευθύνσεις της γλωσσικής επιστήμης.
- Διακρίνουν τις βασικές έννοιες της γλωσσολογικής σκέψης όπως Λόγος Ομιλία, Γλωσσική ικανότητα γλωσσική επιτέλεση κ.ά.
- Γνωρίζουν τις βασικές γλωσσικές λειτουργίες.
- Εξετάζουν κριτικά τις διάφορες αντιεπιστημονικές απόψεις για την γλώσσα και να αναγνωρίζουν τους βασικότερους γλωσσικούς μύθους.

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα II**Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του αντίστοιχου μαθήματος του προηγούμενου εξαμήνου. Στο εξάμηνο αυτό προτείνονται πιο σύνθετες δραστηριότητες για την ανάπτυξη και εμπέδωση των γλωσσικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων και την προσέγγιση της ιταλικής πολιτισμικής και κοινωνικής πραγματικότητας. Διδάσκεται η θεωρία και η χρήση των ιδιωματισμών στο γραπτό λόγο γενικότερα και σε κείμενα σχετικά με σύγχρονα θέματα ειδικότερα. Στόχοι του μαθήματος είναι η ανάπτυξη των προφορικών και γραπτών ικανοτήτων κατανόησης και παραγωγής, η σωστή χρήση των κύριων μορφοσυντακτικών δομών, ο εμπλουτισμός του λεξιλογίου.

Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο τη γραπτή και προφορική εξάσκηση των φοιτητών σε θέματα που διαπραγματεύονται στο μάθημα της Ιταλικής Γλώσσας II.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- Να γνωρίζουν και να χρησιμοποιούν ικανοποιητικά τις εγκλίσεις (condizionale, gerundio και imperativo)
- Να κατανοούν την απρόσωπη σύνταξη και κάποιες ιδιαιτερότητες στο σχηματισμό της (forma impersonale)
- Να χρησιμοποιούν ικανοποιητικά προθέσεις και χρήσεις τους, ειδικές φρασεολογίες και εκφράσεις
- Να αντιλαμβάνονται και να κάνουν χρήση των επιθέτων, σε συγκριτικό και υπερθετικό βαθμό
- Να περιγράφουν ικανοποιητικά με εμπλουτισμένο λεξιλόγιο ανθρώπους, ψυχικές καταστάσεις, μέρη, έμψυχα όντα και αντικείμενα
- Να εκφράζουν τη γνώμη τους και να επικοινωνούν θετικά για θέματα υγείας, ομορφιάς, μόδας, διακοπών και ταξιδιών, μεταφορικών μέσων, της ζωής στην πόλη ή το χωριό
- Να εκφράζονται και να αναπτύσσουν επικοινωνία (γραπτή και προφορική) στην ιταλική γλώσσα.

Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός IIΠερίγραμμα Μαθήματος

Επισκόπηση της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας από τη συνθήκη ειρήνης του Λόντι (1454) έως την κατάκτηση της Ρώμης (1870). Η ύλη του μαθήματος καλύπτει δύο επίπεδα: το στενότερο ιταλικό και το ευρύτερο ευρωπαϊκό. Εξετάζει, δηλαδή, αφενός αναλυτικά τις πολιτικές και πολιτισμικές εξελίξεις που συμβαίνουν στην ιταλική χερσόνησο κατά την υπό εξέταση περίοδο, και αφετέρου, παρακολουθεί τις ευρύτερες εξελίξεις στην ευρωπαϊκή ιστορία την ίδια περίοδο (την Μεταρρύθμιση και Αντιμεταρρύθμιση, την Επιστημονική Επανάσταση, τον Διαφωτισμό, τη Γαλλική Επανάσταση, την Παλινόρθωση, τα Φιλελεύθερα Κινήματα και τη συγκρότηση των ευρωπαϊκών εθνών-κρατών) και τις συνδέει με την ιστορία της ιταλικής χερσονήσου. Αποτελεί έτσι μια συνθετική προσέγγιση της ιταλικής ιστορίας, την οποία μελετά σε άμεση συνάρτηση με τα ευρύτερα ζητήματα της ευρωπαϊκής ιστορίας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- αποκτούν βασικές γνώσεις ευρωπαϊκής ιστορίας
- αποκτούν βασικές γνώσεις ιταλικής ιστορίας
- μπορούν να κατανοήσουν τη σύνδεση μεταξύ των εξελίξεων που συμβαίνουν στην ιταλική χερσόνησο από τον 16ο ως τον 19ο αιώνα και των ευρύτερων ευρωπαϊκών πολιτικών και πολιτισμικών αλλαγών την ίδια περίοδο
- μπορούν να κατανοήσουν τη μετάβαση από τον κόσμο της πρώιμης νεωτερικότητας στον υπό ανάδυση κόσμο της νεωτερικότητας και της συγκρότησης των ευρωπαϊκών εθνών-κρατών.

Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας II

Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί βασικό εισαγωγικό μάθημα στην Ιταλική Λογοτεχνία και την ιστορία της. Σκοπός της μαθήματος είναι η εισαγωγή των φοιτητών/φοιτητριών στην Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας από τις αρχές τους 17ου αιώνα με το κίνημα του Μπαρόκ μέχρι το τέλος του 20ού αιώνα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να γνωρίζουν τα βασικά ρεύματα και τους εκπροσώπους της ιταλικής λογοτεχνίας από τις αρχές του 17ου αιώνα μέχρι και το τέλος του 20ού αιώνα,
- να γνωρίζουν βασικές έννοιες ιστορίας και θεωρίας της λογοτεχνίας,
- να αξιολογούν την ιστορία της λογοτεχνίας σε σχέση με πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά γεγονότα,
- να συσχετίζουν τις λογοτεχνικές περιόδους με την πνευματική ιστορία της Ευρώπης.

Εισαγωγή στα Λογοτεχνικά Είδη: Ιταλική Ποίηση και Πεζογραφία

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο μάθημα αυτό παρουσιάζονται δείγματα της ιταλικής ποίησης και πεζογραφίας. Ο φοιτητής ασκείται στην ανάλυση κειμένων από τις απαρχές της Ιταλικής Λογοτεχνίας έως τον 20^ο αιώνα.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με την Ιταλική ποίηση και πεζογραφία
- να γνωρίζουν τα βασικά λογοτεχνικά είδη
- να γνωρίζουν εκπροσώπους της Ιταλικής Λογοτεχνίας από τις απαρχές της μέχρι και τον 20ο αιώνα
- να είναι σε θέση να αναλύουν ποιήματα και διηγήματα

Γλωσσολογία: Τομείς Γλωσσικής ανάλυσης

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο μάθημα πραγματοποιείται εξειδικευμένη παρουσίαση των γλωσσικών τομέων και εξηγείται η έννοια του “γραμματικού κανόνα”. Δίνονται οι βασικές αρχές της φωνολογίας, της μορφολογίας, της σύνταξης, της σημασιολογίας και της πραγματολογίας επί των γλωσσικών δεδομένων της ιταλικής, αλλά και της ελληνικής γλώσσας. Εξηγείται η διαφορά της “περιγραφικής γραμματικής” από την “ρυθμιστική γραμματική” και δίνεται έμφαση στην πρώτη.

Το μάθημα έχει τόσο θεωρητικό χαρακτήρα, όσο και πρακτικό με ασκήσεις εμπέδωσης σε όλους τους τομείς γλωσσικής ανάλυσης.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν κατανοήσει τις θεμελιώδεις αρχές της γλωσσολογικής ανάλυσης
- να δύνανται να την διακρίνουν από την παραδοσιακή γραμματική ανάλυση
- να έχουν αποκτήσει τα εφόδια για την παρακολούθηση πιο εξειδικευμένων μαθημάτων γλωσσολογίας στη συνέχεια των σπουδών τους

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα III

Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα προσφέρει μία διευρυμένη πρακτική ικανότητα εξάσκησης της ιταλικής, σε σχέση με τα προηγούμενα επίπεδα, επάνω σε βασικές δομές και χρήσεις της γλώσσας με αναφορά στην καθημερινή ζωή. Επιδιώκεται η εμπέδωση όλων των γλωσσικών δεξιοτήτων. Θεματολογικά καλύπτεται όλο σχεδόν το φάσμα των δραστηριοτήτων των ενηλίκων σε γραπτό και προφορικό λόγο, κυρίως μέσα από αποσπάσματα λογοτεχνικών κειμένων, άρθρα εφημερίδων και περιοδικών κ.λ.π. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις ασκήσεις γραπτού λόγου, με παραγωγή κειμένων (επίσημη και φιλική αλληλογραφία, άρθρα, αποσπάσματα) όπου καταγράφονται επιχειρήματα, περιγραφές, αναφορές, διάλογοι, περιλήψεις, κ.λ.π. Στόχος του μαθήματος είναι να αναπτυχθεί στους σπουδαστές η ικανότητα σωστής χρήσης της γλώσσας στην καθημερινή επικοινωνία, γραπτή και προφορική, καθώς και η κατανόηση της λειτουργίας της γλώσσας.

Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο αφενός την εμπέδωση των γραμματικών φαινομένων που αναλύονται σε αυτό το επίπεδο γλώσσας, και αφετέρου την παραγωγή προφορικού λόγου

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν αποκτήσει πιο σύνθετη γλωσσική ικανότητα στην ιταλική γλώσσα
- να μπορούν να κάνουν διευρυμένη χρήση της εγκλίσεως της υποτακτικής και του υπερσυντέλικου
- να είναι σε θέση να επικοινωνούν τόσο στον προφορικό όσο και στο γραπτό λόγο σε επίπεδο B2 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου

Εισαγωγή στο Θέατρο

Περίγραμμα Μαθήματος

Εισαγωγή στη μελέτη της θεατρικής λογοτεχνίας. Με την ανάλυση αντιπροσωπευτικών έργων διαφορετικών περιόδων, ειδών και τεχνοτροπιών παρουσιάζονται οι ιδιαιτερότητες της μορφής και της λειτουργίας του θεατρικού λόγου. Εξετάζονται τα συνθετικά στοιχεία και οι τεχνικές της θεατρικής γραφής.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τη φύση του Θεάτρου και της Θεατρικής Τέχνης
- να έχουν κατανοήσει τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελληνικού και Ιταλικού Θεάτρου

- να έχουν διερευνήσει τις επαφές των κορυφαίων ιταλών και ελλήνων θεατρικών δημιουργών με την εκάστοτε ελληνική ή ιταλική πραγματικότητα αντίστοιχα

Ιταλική Λογοτεχνία της εποχής του Μπαρόκ

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα πραγματεύεται την ιταλική λογοτεχνική παραγωγή κατά την περίοδο του Μπαρόκ. Παρουσιάζονται οι αισθητικές τάσεις και τα ρεύματα που κυριαρχούν κατά τον 17^ο αιώνα σε συνάρτηση με τα κοινωνικο-ιστορικά και πολιτικά συμφραζόμενα. Μέσα από τη μελέτη αντιπροσωπευτικών κειμένων εξετάζονται οι ιδεολογικοί, γλωσσικοί, και αισθητικοί προσανατολισμοί που χαρακτηρίζουν τη λογοτεχνία του κλασικισμού και του αντικλασικισμού, το κίνημα του Giambattista Marino, τον πεζό λόγο καθώς και την κωδικοποίηση των λογοτεχνικών ειδών (λυρική ποίηση, τραγωδία, κωμωδία, ποιμενικό δράμα, μυθιστόρημα, νουβέλα κ.ά.) κατά την εποχή του Μπαρόκ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- αποκτούν βασικές γνώσεις της ιταλικής λογοτεχνικής παραγωγής κατά την εποχή του Μπαρόκ·
- κατανοούν τις κοινωνικές, πολιτικές, ιστορικές και αισθητικές τάσεις που οδήγησαν στη διαμόρφωση του δεδομένου λογοτεχνικού ύφους·
- μελετούν αντιπροσωπευτικά έργα και εξοικειώνονται με τα δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά αυτής της γραμματείας·
- προσεγγίζουν κριτικά τα λογοτεχνικά κείμενα του ιταλικού 17^{ου} αιώνα.

Εισαγωγή στην Παιδαγωγική (Παιδαγωγικό Τμήμα Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης)

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα αναφέρεται στα ακόλουθα:

- Θεωρητική θεμελίωση της Αγωγής. Η ιστορική διάσταση της Αγωγής και της Εκπαίδευσης.
- Η Ιδέα της παιδικής ηλικίας και η γένεση των εκπαιδευτικών συστημάτων στην νεωτερική Ευρώπη. Η γραμματική του σχολείου.
- Η θεμελίωση και η εξέλιξη της παιδαγωγικής και της διδακτικής στο νεωτερικό σχολείο (19^{ος}-20^{ός} αιώνες). Οι εκπρόσωποι, οι «λόγοι» και οι πρακτικές.
- Εκπαίδευση, ανάπτυξη, κοινωνία: σύγχρονα (κοινωνικά, πολιτικά, οικονομικά) προβλήματα, προκλήσεις και επιδράσεις στην Παιδαγωγική και στην εκπαίδευση (ψηφιακός κόσμος, αλλαγές στην εργασία, μετανάστευση, πολυπολιτισμικότητα)
- Το σχολείο ως «οργανισμός και ως κοινότητα μάθησης» και η καθολικά παιδαγωγούμενη κοινωνία.
- Η «κοινωνία της γνώσης»: οι ικανότητες των μαθητών στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης.
- Ο εκπαιδευτικός στο σύγχρονο σχολείο: Πλαίσιο και επαγγελματικά προσόντα/ ικανότητες των εκπαιδευτικών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν κατανοήσει το πλαίσιο, τις διαστάσεις, τις σχέσεις και τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των εννοιών «παιδαγωγική» και «εκπαίδευση»
- να έχουν ευαισθητοποιηθεί απέναντι στην έννοια «παιδί»

- να μπορούν να διακρίνουν με παιδαγωγική συναίσθηση τα όρια της δράσης τους στην τάξη
- να έχουν κατανοήσει τα προβλήματα που επηρεάζουν την παιδαγωγική σχέση
- να μπορούν να διακρίνουν τους παράγοντες και τις μεταβλητές που επηρεάζουν και προσδιορίζουν το έργο τους

Σύνταξη της Ιταλικής Γλώσσας

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες της σύνταξης: πρόταση, ανάλυση σε άμεσα συστατικά, τύποι φράσεων, τύποι προτάσεων. Οι αρχές της σύνταξης και η συντακτική ανάλυση ακολουθούν την απλοποιημένη εκδοχή της «γενετικής» θεωρίας της σύνταξης. Τα γλωσσικά δεδομένα που εξετάζονται είναι κυρίως της ιταλικής, ενώ για την πληρέστερη κατανόηση της συντακτικής ανάλυσης εξετάζονται και δεδομένα της νέας ελληνικής, αλλά και άλλων γλωσσών.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές / -τριες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της θεωρίας της σύνταξης και την κεντρικότητα που αυτή έχει για τη γλωσσολογική ανάλυση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις θεμελιώδεις αρχές της γλωσσολογικής ανάλυσης, στο επίπεδο της σύνταξης
- να μπορούν να εφαρμόζουν τα πορίσματα της θεωρίας στα γλωσσικά δεδομένα
- να έχουν κατανοήσει ότι τα γλωσσικά δεδομένα είναι δυνατόν να αναλύονται με διαφορετικό τρόπο από τις διάφορες επιστημονικές θεωρήσεις

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα IV

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα αυτό ολοκληρώνει τον κύκλο των πρώτων τεσσάρων επιπέδων της γλώσσας και αποσκοπεί στην κατανόηση κειμένων γραπτού και προφορικού λόγου, επαγγελματικών και κοινωνικοπολιτικών θεμάτων. Στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής να μπορεί εκφράζεται στην Ιταλική με σαφήνεια, να χρησιμοποιεί τη γλώσσα με ποικίλους τρόπους για επαγγελματικούς, κοινωνικούς και επικοινωνιακούς σκοπούς, και να μπορεί να παράγει σαφή κείμενα δείχνοντας ότι κατέχει υψηλό επίπεδο γνώσης στα γραμματικά και συντακτικά φαινόμενα που αναλύθηκαν μέσα στην τάξη.

Το μάθημα υποστηρίζεται από τρίωρη φροντιστηριακή διδασκαλία που έχει ως στόχο τη διασφάλιση της επαρκούς εξάσκησης και σωστής χρήσης των γραμματικών δομών που έχουν αναλυθεί στα προηγούμενα εξάμηνα με τη βοήθεια ασκήσεων ανοιχτού και κλειστού τύπου, μέσα από τη ροή της παραγωγής γραπτού λόγου, καθώς και με την παραγωγή προφορικού λόγου.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν κατανοήσει όλες τις γραμματικές δομές της ιταλικής γλώσσας
- να έχουν εμπεδώσει όλες τις γλωσσικές δεξιότητες
- να κατανοούν κείμενα γραπτού και προφορικού λόγου επιπέδου Γ2

- να εκφράζονται επιτυχώς σε όλο σχεδόν το φάσμα των δραστηριοτήτων των ενηλίκων σε γραπτό και προφορικό λόγο

Ιταλική Ποίηση

Περίγραμμα Μαθήματος

Γενική ανασκόπηση της ιστορίας της Ιταλικής Ποίησης από τον 13^ο αιώνα έως τη σύγχρονη εποχή. Μελέτη αντιπροσωπευτικών και υποδειγματικών ποιητικών κειμένων και στοιχείων ιταλικής μετρικής. Το μάθημα αποβλέπει στην εξοικείωση των φοιτητών με τις βασικές ποιητικές μορφές που καλλιεργήθηκαν από τους μείζονες Ιταλούς ποιητές. Επιδιώκεται η καλλιέργεια της ικανότητας των φοιτητών να παρουσιάζουν, να αναλύουν και να σχολιάζουν ιταλικά ποιητικά κείμενα και να επισημαίνουν σε αυτά τα διακριτικά γνωρίσματα της ποιητικής του δημιουργού τους καθώς και τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν τα κύρια ρεύματα ή τις ποιητικές σχολές στις οποίες τα έργα αυτά δύνανται να ενταχθούν.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με θεματικές και ποιητικές μορφές που καλλιεργήθηκαν από τους μείζονες Ιταλούς ποιητές.
- να μπορούν να κατανοούν σε βάθος, να παρουσιάζουν, να αναλύουν και να σχολιάζουν ιταλικά ποιητικά κείμενα
- να έχουν εξοικειωθεί με τα κύρια ρεύματα ή τις ποιητικές σχολές στις οποίες τα έργα αυτά δύνανται να ενταχθούν
- να επισημαίνουν σε αυτά διακριτικά γνωρίσματα της ποιητικής του δημιουργού τους
- να έχουν αναπτύξει τεχνικές ερμηνευτικής προσέγγισης ποιητικών κειμένων

Ιστορία της γλώσσας: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής Γλώσσας

Περίγραμμα Μαθήματος

Εισαγωγή στην Ιστορία της ιταλικής γλώσσας από το volgare ως τη σύγχρονη γλώσσα standard. Μελέτη των αλληλεπιδράσεων μεταξύ της Ιταλικής και της Ελληνικής (λεξικός δανεισμός στη ΝΕ και τα ιδιώματά της, γλωσσικό ζήτημα στην Ιταλικά και την Ελλάδα κ.ο.κ.).

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση να:

- Έχουν κατανόηση των σημαντικότερων εξελίξεων της ιταλικής γλώσσας κατά την εξέλιξή της από τη δημόδη Λατινική στις δημόδεις της ποικιλίες μέχρι τη σημερινή standard.
- Έχουν γνώση των εργαλείων διερεύνησης και κατανόησης ενός κειμένου που έχει συνταχτεί σε παλαιότερες μορφές ιταλικής γλώσσας.
- Αναλύουν ένα κείμενο για το οποίο βλ. στο προηγούμενο σημείο.
- Έχουν γνώση των εργαλείων διερεύνησης και κατανόησης ενός ελληνικού κειμένου που έχει συνταχτεί σε γλώσσα ανάμικτη ή που παρουσιάζει πολλές επιδράσεις από την Ιταλική σε επίπεδο λεξιλογίου.

Φωνητική - Φωνολογία της Ιταλικής ΓλώσσαςΠερίγραμμα Μαθήματος

Εισαγωγή στη Φωνητική - Φωνολογία της Ιταλικής. Παρουσιάζονται οι ήχοι της ιταλικής γλώσσας και αναλύονται σε αρθρωτικό και ακουστικό επίπεδο. Εξετάζονται οι βασικότερες φωνολογικές θεωρίες (λειτουργική - γενετική) και εφαρμόζονται στην περιγραφή του ιταλικού φωνητικού συστήματος. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στη διδασκαλία της προφοράς της Ιταλικής και στην αντιμετώπιση των φωνητικών της ιδιαιτεροτήτων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να έχουν:

- Γνώση των βασικών αρθρωτικών οργάνων
- Γνώση του τρόπου λειτουργίας του μηχανισμού φώνησης
- Εξοικείωση με τα βασικά φωνητικά χαρακτηριστικά της Ιταλικής και της Νέας Ελληνικής
- Εξοικείωση με τα σύμβολα του Διεθνούς Φωνητικού Αλφαβήτου και τη διαδικασία της φωνητικής μεταγραφής

Μορφολογία της Ιταλικής ΓλώσσαςΠερίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές έννοιες της μορφολογίας: *λέξη, μόρφημα, αλλομορφία*. Περιγράφεται η κατανομή μορφημάτων κατά το είδος της σημασίας τους, κατά τη θέση τους στη λέξη και κατά τη συμμετοχή τους στις διαδικασίες σχηματισμού λέξεων.

Πιο συγκεκριμένα, γίνεται συγχρονική περιγραφή της μορφολογικής δομής της ιταλικής και των βασικών διαδικασιών σχηματισμού των λέξεών της, δηλαδή της σύνθεσης, της παραγωγής και της κλίσης. Ακολουθείται η απλοποιημένη μορφή της «λεξικαλιστικής» θεωρίας της μορφολογίας, ενώ δίνονται και στοιχεία από τη θεωρία της «γραμματικοποίησης». Για την πληρέστερη κατανόηση της μορφολογικής ανάλυσης τα δεδομένα της ιταλικής εξετάζονται συγκριτικά με δεδομένα της νέας ελληνικής, αλλά και άλλων γλωσσών.

Στόχος του μαθήματος είναι οι φοιτητές / -τριες να κατανοήσουν τις βασικές αρχές της θεωρίας της μορφολογίας και της συνάφειάς της με την ανάλυση άλλων γλωσσικών τομέων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις θεμελιώδεις αρχές της γλωσσολογικής ανάλυσης, στο επίπεδο της μορφολογίας
- να δύνανται να εφαρμόζουν τα πορίσματα της θεωρίας στα γλωσσικά δεδομένα
- να κατανοούν ότι τα γλωσσικά δεδομένα είναι δυνατόν να αναλύονται με διαφορετικό τρόπο από τις διάφορες επιστημονικές θεωρήσεις

Γενική ΔιδακτικήΠερίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα αποσκοπεί στην ανάπτυξη των γνώσεων και των επαγγελματικών ικανοτήτων των φοιτητών/τριών, εντάσσοντάς τους σε ένα προβληματισμό αναγνώρισης των πολλών επιπέδων και πτυχών του εκπαιδευτικού έργου στην

κοινωνική, θεσμική και χωρική του διάσταση, σε ευρωπαϊκό, διεθνές, εθνικό και τοπικό επίπεδο.

Στόχος του μαθήματος είναι η εστίαση στη Θεωρία και τις Στρατηγικές της Διδασκαλίας. Πιο συγκεκριμένα, στη Θεωρία της Διδασκαλίας θα μελετηθεί η Επιστήμη της Διδακτικής και οι βασικές της έννοιες (διδασκαλία, μαθητεία και μάθηση) καθώς και οι σύγχρονες Θεωρίες Κατάκτησης και Διδακτικής Πρακτικής.

Όσον αφορά τις Στρατηγικές της Διδασκαλίας θα μελετηθεί η Κριτική Σκέψη στη Διδακτική Πράξη, η Εννοιολογική Ανάλυση της Ωριαίας Διδασκαλίας, ο Προγραμματισμός, η Διεξαγωγή και η Αξιολόγηση της Διδασκαλίας. Θα επιχειρηθεί να δοθεί και μια πρακτική διάσταση στη Διδακτική της Ξένης Γλώσσας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

Α' στο επίπεδο των γνώσεων

- Να κατανοούν τις διαστάσεις του αναλυτικού προγράμματος ως πεδίου μελέτης και ως πεδίου εκπαιδευτικών εφαρμογών: βασικές έννοιες – επιστημολογικό εύρος και μοντέλα οργάνωσης της σχολικής γνώσης – το ισχύον μοντέλο οργάνωσης της σχολικής γνώσης
- Να κατανοούν το πλαίσιο, τις πτυχές και τα επιμέρους πεδία άσκησης του εκπαιδευτικού έργου, καθώς και τις νομικές και οργανωτικές όψεις του
- Να κατανοούν τη στρατηγική διάσταση του διδακτικού έργου σε σχέση με το σχεδιασμό του στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας
- Να αντιλαμβάνονται τη σχέση αναλυτικού προγράμματος, διδασκαλίας και μάθησης κατά το ισχύον πρότυπο οργάνωσης της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Να κατανοούν την αναλυτική δυναμική των βασικών εννοιών που αναπτύσσονται σε επί μέρους επιστημονικά πεδία των επιστημών της αγωγής, στη σύνδεσή τους με το πεδίο του αναλυτικού προγράμματος
- Να αντιλαμβάνονται με όρους διεπιστημονικότητας τις σχέσεις μεταξύ των εννοιών αυτών, όπως συνυφαίνονται με τις διαδικασίες σχεδιασμού του αναλυτικού προγράμματος στο πλαίσιο της εκάστοτε σχολικής μονάδας.

Β' στο επίπεδο των δεξιοτήτων

- Να έχουν αναπτύξει ικανότητες διαμόρφωσης και ανάπτυξης στρατηγικών οργάνωσης του αναλυτικού προγράμματος στις ποικίλες διαστάσεις του
- Να επεξεργάζονται και να παρουσιάζουν σχέδια στρατηγικής διδακτικής ανταπόκρισης σε ποικίλες εκπαιδευτικές περιστάσεις
- Να έχουν αναπτύξει δεξιότητες συνεργασίας και επικοινωνίας ως μέλη μικρών ομάδων στο πλαίσιο ανάπτυξης, παρουσίασης και κριτικής αποτίμησης κοινών σχεδίων εργασίας (projects).

Ε' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα V

Περίγραμμα Μαθήματος

Η εκμάθηση της ιταλικής γλώσσας προϋποθέτει όχι μόνο την απόκτηση ενός υψηλού γραμματικού επιπέδου αλλά και την πρόληψη γνώσεων, αξιών και συμπεριφορών που αποτελούν το «πολιτιστικό» σύστημα της Ιταλίας. Το να μάθει κανείς μία γλώσσα σημαίνει να μάθει το πώς λειτουργεί η κουλτούρα που φέρει αυτή η γλώσσα σε συνάρτηση με τη γλωσσική και γλωσσολογική εμβάθυνση της γλώσσας αυτής.

Συνεπώς η Γλώσσα V προσφέρει στους φοιτητές την δυνατότητα να παντρέψουν την ανάλυση λογοτεχνικών κειμένων με τη γλωσσική μελέτη της ιταλικής γλώσσας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να μπορούν να εμβαθύνουν στα λογοτεχνικά κείμενα
- να κάνουν υποθέσεις και να εξάγουν συμπεράσματα
- να έχουν αναπτύξει το κατάλληλο λεξιλόγιο ώστε να εκφράζονται τόσο για το πολιτιστικό όσο και κοινωνικό «κάδρο» της ιταλικής πραγματικότητας.

Τα λογοτεχνικά κείμενα που επιλέχθηκαν είναι επιπέδου Γ1 του ευρωπαϊκού πλαισίου.

Ιταλικό Δοκίμιο

Περίγραμμα Μαθήματος

Εισαγωγή στο Ιταλικό Δοκίμιο από την εποχή της Αναγέννησης μέχρι την εποχή της Παγκοσμιοποίησης του 21^{ου} αιώνα. Προσέγγιση των μορφών του Ιταλικού Δοκιμιακού Λόγου. Ειδική ανάλυση των δοκιμίων του Ίταλο Σβέβο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα βασικά ρεύματα και τους εκπροσώπους του ιταλικού δοκιμιακού λόγου, από τις αρχές του 16ου αιώνα μέχρι και το τέλος του 20ού αιώνα,
- να γνωρίζουν την ιστορία, τα ρεύματα, τη θεωρία και τις μορφές του ιταλικού δοκιμίου,
- να αξιολογούν το δοκίμιο και τον δοκιμιογράφο σε σχέση με πολιτικά, κοινωνικά και πολιτιστικά γεγονότα,
- να συσχετίζουν τις ιστορικές περιόδους και την πνευματική ιστορία της Ιταλίας.

Θεωρία της Μετάφρασης

Περίγραμμα Μαθήματος

Ιστορική αναδρομή στη θεωρία της μετάφρασης με στόχο την παρουσίαση της εξέλιξής της, καθώς και των σχετικών τεχνικών από την αρχαιότητα μέχρι και τον 20^ο αιώνα (Nida, Benjamin, Mounin, κ.ά). Σχέσεις μετάφρασης και γλωσσολογίας. Σημειολογία. Ειδικά λεξιλόγια και λεξικά. Διδακτική της Μετάφρασης.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- είναι εξοικειωμένοι με τις αρχές της Ιστορίας και της Θεωρίας της Μετάφρασης
- έχουν γνώση των εργαλείων διερεύνησης και κατανόησης ενός κειμένου που έχει συνταχτεί στην Ιταλική
- έχουν κατανόηση των ζητημάτων που θέτει η μετάφραση κειμένων με δοκιμιακό λόγο από την Ιταλική στην Ελληνική γλώσσα.

Ιταλική Λογοτεχνία της Αναγέννησης

Περίγραμμα Μαθήματος

Εξετάζεται η λογοτεχνία της Ιταλίας (ιστορία-κείμενα) από τον 15^ο μέχρι τον 16^ο αιώνα. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην περίοδο μεταξύ 1492-1559. Μελετώνται μορφές, ρεύματα, τάσεις, λογοτεχνικά είδη καθώς και αποσπάσματα από το έργο των αντιπροσωπευτικότερων συγγραφέων της περιόδου (Pietro Bembo, Baldesar Castiglione, Giovanni Della Casa, Agnolo Firenzuola, Ludovico Ariosto, Niccolò

Machiavelli, Francesco Berni, Pietro Aretino, Torquato Tasso, poeti del petrarchismo κ.ά.). Βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι: α) η ανάπτυξη της ικανότητας κατανόησης, ανάλυσης και σχολιασμού ενός κειμένου που εντάσσεται στη λογοτεχνική παραγωγή της συγκεκριμένης περιόδου, β) η σύνδεση του περιεχομένου αποσπασμάτων με το όλο έργο από το οποίο αυτά προέρχονται καθώς και με την ιδεολογία του δημιουργού τους και τον πολιτισμό της εποχής.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να μάθουν τα γενικά χαρακτηριστικά, τους σημαντικότερους προσανατολισμούς και τάσεις της ιταλικής αναγεννησιακής λογοτεχνίας.
- να γνωρίσουν τους κορυφαίους αναγεννησιακούς πεζογράφους και ποιητές, να εξοικειωθούν με το έργο τους και να μπορούν να το ερμηνεύσουν σε συνάρτηση με την προσωπικότητά τους, την ιδεολογία τους και τα κύρια γνωρίσματα του πολιτισμού ή ειδικότερα της λογοτεχνίας της εποχής.
- να αντιληφθούν τη σημασία, τα βασικά χαρακτηριστικά, τη θεματική και τις ιδιαιτερότητες των λογοτεχνημάτων σε επίπεδο περιεχομένου και μορφής
- να εξοικειωθούν με το ύφος, τη γλώσσα και τις συντακτικές δομές των συγγραφέων.
- να συνειδητοποιήσουν τη σημασία των κλασικών προτύπων και ιδεωδών
- να αποκτήσουν ερεθίσματα για περαιτέρω μελέτη.
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους στην ιταλική γλώσσα.
- να καλλιεργήσουν το κριτικό πνεύμα τους και την ικανότητα προσέγγισης λογοτεχνικών κειμένων.

Γενικότερα, το μάθημα αποσκοπεί στην απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων απαραίτητων για την κατανόηση, την ανάλυση, το σχολιασμό και την αποτίμηση της αξίας και σημασίας στο πολιτισμικό γίνεσθαι επιλεγμένων κειμένων που εντάσσονται στη λογοτεχνική παραγωγή της ιταλικής Αναγέννησης.

Επιπλέον, επιδιώκεται η προβολή και καλλιέργεια ανθρωπιστικών αξιών.

Dante

Περίγραμμα Μαθήματος

Επτά αιώνες από τον θάνατό του, ο Δάντης παραμένει στην κορυφή και πρωτοκαθεδρία των ιταλικών γραμμάτων. Στο μάθημα «Dante» γίνεται γενική εισαγωγή στο κορυφαίο έργο του φλωρεντινού ποιητή, την *Divina Commedia*, και παρουσιάζονται, μεταφράζονται και αναλύονται τα περισσότερα άσματα του πρώτου μέρους της, του *Inferno*. Επίσης επισημαίνονται και σχολιάζονται μυθικά, ιστορικά, πολιτικά, φιλοσοφικά, θεολογικά στοιχεία, τα οποία ο Δάντης αξιοποιεί στο έργο του, προκειμένου να μεταδώσει στον αναγνώστη τα ποικίλα μηνύματά του. Επιπλέον ανιχνεύονται δαντικές επιδράσεις σε κορυφαίους Έλληνες ομοτέχνους του.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με την ποίηση του Δάντη
- να γνωρίζουν τα βασικά γνωρίσματα της δαντικής ποίησης
- να γνωρίζουν αρκετά άσματα από τη *Divina Commedia*, και κυρίως από το πρώτο μέρος της, το *Inferno*
- να είναι σε θέση να αναλύουν άσματα από τη *Divina Commedia*

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Ιταλική Γλώσσα VI**Περίγραμμα Μαθήματος

Στην Ιταλική Γλώσσα VI αντιμετωπίζουμε το racconto σαν ερέθισμα ή πηγή με σκοπό την κατανόησή του. Μαθαίνουμε να κάνουμε υποθέσεις και να εξάγουμε συμπεράσματα, να τροποποιούμε και να επιβεβαιώνουμε πληροφορίες να τις ιεραρχούμε και να τις οργανώνουμε έτσι ώστε να τις χρησιμοποιούμε ως όχημα για την κατανόηση του κειμένου. Επιπλέον δίνουμε ιδιαίτερη έμφαση στο λεξιλόγιο με σκοπό να μάθουμε να το χρησιμοποιούμε σωστά όχι μόνο στο γλωσσικό πεδίο αλλά γενικότερα τόσο στο πολιτιστικό όσο και στο κοινωνικό «κάδρο» της ιταλικής πραγματικότητας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να μπορούν να εμβαθύνουν στα λογοτεχνικά κείμενα
- να κατανοούν τη γραμματική και συντακτική δομή κάθε κειμένου
- να κάνουν υποθέσεις και να εξάγουν συμπεράσματα
- να έχουν αναπτύξει το κατάλληλο λεξιλόγιο ώστε να εκφράζονται τόσο για το πολιτιστικό όσο και κοινωνικό «κάδρο» της ιταλικής πραγματικότητας

Τα λογοτεχνικά κείμενα που επιλέχθηκαν είναι επιπέδου Γ1 του ευρωπαϊκού πλαισίου.

Νεότερη και Σύγχρονη Ιταλική ΛογοτεχνίαΠερίγραμμα Μαθήματος

Εξέταση της Ιταλικής Λογοτεχνίας (ιστορίας-κειμένων) από τον 18^ο μέχρι τον 20^ο αιώνα με ιδιαίτερη έμφαση στα ρεύματα και τις τάσεις που καλλιεργήθηκαν (Arcadia, Illuminismo, Neoclassicismo, Romanticismo, Verismo, Decadentismo, Simbolismo, Crepuscolarismo, Futurismo, Ermetismo, Neorealismo). Αναλύονται και σχολιάζονται αποσπάσματα από έργα κορυφαίων λογοτεχνών: Pietro Metastasio, Paolo Rolli, Giuseppe Parini, Vittorio Alfieri, Ugo Foscolo, Giacomo Leopardi, Giovanni Verga, Giosuè Carducci, Giovanni Pascoli, Gabriele D'Annunzio, Italo Svevo, Luigi Pirandello, Guido Gozzano, F. T. Marinetti, Giuseppe Ungaretti, Eugenio Montale, Salvatore Quasimodo, Cesare Pavese κ.ά. Μελετάται το ιδεολογικό, λογοτεχνικό και πολιτισμικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα ανθολογημένα κείμενα, καθώς και τα χαρακτηριστικά των κυριότερων περιοδικών, ποιητικών συλλογών, μυθιστορημάτων και διηγημάτων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές αναμένεται να:

- γνωρίζουν τις σημαντικότερες τάσεις, τους κύριους προσανατολισμούς και εκπροσώπους καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της λογοτεχνίας των ιη', ιθ' και κ' αιώνων
- έχουν εξοικειωθεί με τα κείμενα της περιόδου
- έχουν αναπτύξει την ικανότητα κατανόησης, ανάλυσης σε βάθος και σχολιασμού λογοτεχνικών έργων,
- έχουν κατακτήσει δεξιότητες και λαμβάνουν ερεθίσματα για περαιτέρω μελέτες
- έχουν ασκηθεί στην παρουσίαση θεμάτων σχετικών με το αντικείμενο του μαθήματος.

- έχουν εμπλουτίσει το λεξιλόγιο τους στην ιταλική γλώσσα και καλλιεργούν την κριτική σκέψη και αισθητική τους.
- έχουν μάθει ερμηνευτικές τεχνικές και λογοτεχνικούς όρους
- έχουν συνειδητοποιήσει τη σημασία της ιταλικής λογοτεχνίας στο πολιτισμικό γίγνεσθαι.

Θεωρίες Εκμάθησης και Διδασκαλίας της Ιταλικής Γλώσσας

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος μελετώνται οι σημαντικότερες μέθοδοι και προσεγγίσεις που έχουν υιοθετηθεί μέχρι σήμερα στη διαδικασία της διδασκαλίας-εκμάθησης της Ιταλικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Έμφαση δίνεται στην Παραδοσιακή Μέθοδο, στην Ακουστικο-Προφορική, στην Άμεση, στη Μέθοδο Ομαδικής Εκμάθησης της Γλώσσας, στη Μέθοδο της Ολικής Φυσικής Αντίδρασης, στη Σιωπηλή Διδασκαλία, στη Φυσική Προσέγγιση, στην Επικοινωνιακή Προσέγγιση. Επίσης, εξετάζονται οι διαδικασίες και οι παράγοντες που εμπλέκονται και επηρεάζουν τη διδακτική /μαθησιακή πράξη στην ξενόγλωσση τάξη. Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις επικρατέστερες μεθόδους που έχουν χρησιμοποιηθεί διαχρονικά στη διδακτική των ξένων γλωσσών, έτσι ώστε οι μελλοντικοί καθηγητές της ιταλικής να είναι σε θέση να επιλέξουν την καταλληλότερη μέθοδο διδασκαλίας ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες των μαθητών τους. Το μάθημα έχει τη μορφή διαλέξεων· επιδιώκεται, όμως, η ανάπτυξη του διαλόγου στην τάξη.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να κατανοούν τις διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις στην ερμηνεία της γλωσσικής εκμάθησης.
- να διακρίνουν τις βασικές διαφορές ανάμεσα στην κατάκτηση της μητρικής και της δεύτερης γλώσσας
- να εξηγούν έννοιες που είναι κεντρικές στη γλωσσική κατάκτηση
- να μπορούν ως μελλοντικοί εκπαιδευτικοί να ανιχνεύουν τις ανάγκες των μαθητών τους με κατάλληλα εργαλεία
- και να επιλέγουν δραστηριότητες κατάλληλες για την ηλικία, την προσωπικότητα και το μαθησιακό στυλ των μαθητών τους.

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα VII

Περίγραμμα Μαθήματος

Η κατανόηση ενός κειμένου είναι αποτέλεσμα των γνώσεων του αναγνώστη σε συνάρτηση με τις πληροφορίες που αυτός προσλαμβάνει από το κείμενο όσον αφορά τόσο το λεξιλόγιο και τα στοιχεία πολιτισμού που αυτό το κείμενο προσφέρει όσο και τη γραμματική και τη συντακτική του δομή. Ο αναγνώστης μαθαίνει να λειτουργεί όχι σαν απλός αποδέκτης πληροφοριών αλλά σαν ερμηνευτής των στοιχείων του κειμένου, αξιοποιώντας τις γνώσεις που ήδη κατέχει.

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι, εκκινώντας από τα λογοτεχνικά ιταλικά διηγήματα του 20ού αιώνα, να φτάσουμε στο σημείο να τα αναλύσουμε σε όλα τα επίπεδα (γλωσσικό, δομικό, λειτουργικό, πολιτιστικό) με τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με λογοτεχνικά ιταλικά διηγήματα του 20ου αιώνα
- να έχουν αποκτήσει τις δεξιότητες ώστε να τα αναλύουν σε γλωσσικό, δομικό, λειτουργικό και πολιτιστικό επίπεδο
- να μπορούν να ερμηνεύουν τα στοιχεία του κειμένου
- να έχουν εκτεθεί σε ένα ευρύ φάσμα των εκφάνσεων του σύγχρονου ιταλικού πολιτισμού.

Τα λογοτεχνικά κείμενα που επιλέχθηκαν είναι επιπέδου Γ2 του ευρωπαϊκού πλαισίου.

Συγκριτική Λογοτεχνία

Περίγραμμα Μαθήματος

Καθορισμός του περιεχομένου της Συγκριτικής Λογοτεχνίας, ιστορία και μεθοδολογία του κλάδου αυτού της επιστήμης και παραδείγματα επιστημονικών μελετών που συνεξετάζουν έργα και ρεύματα της Ιταλικής με άλλες λογοτεχνίες.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις σχέσεις της ιταλικής λογοτεχνίας με την αγγλική, γαλλική, γερμανική και ελληνική λογοτεχνία
- να γνωρίζουν τα κυριότερα ρεύματα, εκπροσώπους και έργα σε κάθε μια από τις παραπάνω λογοτεχνίες
- να μπορούν να διακρίνουν τόσο τα κοινά σημεία όσο και τις διαφοροποιήσεις μεταξύ τους
- να έχουν εξοικειωθεί με ένα εύρος κειμένων ιταλικής λογοτεχνίας που έχουν αλληλεπιδράσει με τις παραπάνω λογοτεχνίες

Εφαρμοσμένη Γλωσσολογία στη Διδακτική της Ιταλικής Γλώσσας

Περίγραμμα Μαθήματος

Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών για την Ιταλική ως ξένη γλώσσα στο Λύκειο. Ανάπτυξη προφορικών και γραπτών δεξιοτήτων. Λεξιλογική-σημασιολογική δεξιότητα. Φωνολογικές δεξιότητες. Στοιχεία ανάλυσης λαθών. Γλωσσική Εκπαίδευση (Educazione linguistica). Στοιχεία Κοινωνιογλωσσολογίας της γλώσσας. Επιμόρφωση διδασκόντων. Συστήματα αξιολόγησης και πιστοποίησης της γλώσσας (σε σεμιναριακά μαθήματα).

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- είναι εξοικειωμένοι με τις αρχές της Εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και της Γλωσσικής Εκπαίδευσης,
- έχουν κατανοήσει τη σημασία της μελέτης της Ξένης Γλώσσας μέσα από το θεωρητικό πρίσμα της εφαρμοσμένης Επιστήμης της Γλώσσας
- έχουν γνώση των εργαλείων διερεύνησης και κατανόησης των ζητημάτων που αφορούν την ιταλική ως ΞΓ στη Δημόσια Εκπαίδευση

Μεθοδολογία της Έρευνας

Περίγραμμα Μαθήματος

Ο βασικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με βασικές έννοιες της επιστημονικής έρευνας. Θα παρουσιαστεί η ερευνητική διαδικασία με τις

διακριτές φάσεις της, καθώς και το διεπιστημονικό θεωρητικό πλαίσιο που την υποστηρίζει. Επίσης, θα γίνει αναφορά στην αρχειακή έρευνα αλλά και στη χρήση των νέων τεχνολογιών και τον ρόλο τους στη σύγχρονη παραγωγή επιστημονικής γνώσης. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στον τρόπο που πρέπει να διαρθρώνεται μία επιστημονική εργασία και να δομούνται οι υποσημειώσεις και οι παραπομπές.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα βασικά στάδια συγγραφής μιας επιστημονικής εργασίας
- να έχουν εξοικειωθεί με τη μέθοδο συλλογής πρωτογενούς υλικού
- να έχουν εξοικειωθεί με τη μέθοδο εξεύρεσης κατάλληλης βιβλιογραφίας
- να έχουν κατανοήσει την μέθοδο επεξεργασίας και οργάνωσης του υλικού
- να μπορούν να συγγράψουν μια επιστημονική εργασία.

Η' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ιταλική Γλώσσα VIII

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο τελευταίο αυτό επίπεδο της Γλώσσας τελειοποιούνται κατά έναν τρόπο όλα όσα μάθαμε μέχρι αυτό το επίπεδο και εξασφαλίζεται έτσι η απόκτηση μίας άριστης γνώσης της ιταλικής γλώσσας σε επίπεδο επικοινωνιακό και γραμματικό.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να μπορούν να εμβαθύνουν στα λογοτεχνικά κείμενα του 19ου και 20ού αιώνα
- να κάνουν υποθέσεις και να εξάγουν συμπεράσματα
- να έχουν αναπτύξει το κατάλληλο λεξιλόγιο ώστε να εκφράζονται τόσο για το πολιτιστικό όσο και κοινωνικό «κάδρο» της ιταλικής πραγματικότητας
- να έχουν αποκτήσει άριστη γνώση τόσο της γραμματικής όσο και της επικοινωνίας της ιταλικής γλώσσας
- να έχουν εκτεθεί στην διδασκαλία L2 αυθεντικών λογοτεχνικών κειμένων και στην αντιπαραβολή τους με το θέατρο και τον κινηματογράφο.

Τα λογοτεχνικά κείμενα που επιλέχθηκαν είναι επιπέδου Γ2 του ευρωπαϊκού πλαισίου.

Μεθοδολογία και Πρακτική της Διδασκαλίας της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας

Περίγραμμα Μαθήματος

Το εν λόγω μάθημα απαρτίζεται από δύο μέρη. Το θεωρητικό μέρος καταρτίζει τους φοιτητές/-τριες, μελλοντικούς/-ές διδάσκοντες/-ουσες, στις βασικές αρχές που διέπουν τον σχεδιασμό του γλωσσικού μαθήματος και στην έμπρακτη εφαρμογή των διαφόρων μεθοδολογικών επιλογών, μέσων και πρακτικών που μπορούν να εφαρμοστούν κατά τη διαδικασία της διδασκαλίας/εκμάθησης της Ιταλικής ως ξένης γλώσσας. Στο πρακτικό μέρος του μαθήματος προσφέρεται στους διδασκόμενους αφενός η δυνατότητα εφαρμογής στη διδακτική πράξη όσων έμαθαν σε θεωρητικό επίπεδο και, αφετέρου η εξάσκησή τους στην εφαρμογή των διδαχθέντων με γνώμονα το εκάστοτε μαθητικό κοινό και μαθησιακό περιβάλλον. Αυτό επιτυγχάνεται με την ενεργή συμμετοχή των φοιτητών/-τριών σε ομαδικές και ατομικές εργασίες καθώς και σε υποδειγματικές διδασκαλίες (μικροδιδασκαλίες) που υλοποιούν στη

τάξη. Για την παρακολούθηση του συγκεκριμένου μαθήματος, υποβοηθητικό είναι οι φοιτητές να έχουν προεπιλέξει το μάθημα «Θεωρίες εκμάθησης της διδασκαλίας της ιταλικής γλώσσας».

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να αξιολογούν μαθησιακό υλικό και μαθήματα/διδασκτικές ενότητες
- να σχεδιάζουν και να δημιουργούν μαθησιακό υλικό για μία διδακτική ενότητα/μικροδιδασκαλίες στη γλώσσα-στόχο σε διάφορους τύπους μαθητικού κοινού (με γνώμονα την ηλικία και το επίπεδο γλωσσομάθειας) με σκοπό την κατάκτηση γλωσσικών και κοινωνικο-πολιτισμικών γνώσεων
- να δημιουργούν μαθησιακές δραστηριότητες παραγωγής προφορικού και γραπτού λόγου για κάθε επίπεδο γλωσσομάθειας.

ΠΕΡΙΓΡΑΦΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΩΝ ΚΑΤ'ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

Α' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ηλεκτρονική Μάθηση και Ξενόγλωσση Εκπαίδευση

Περίγραμμα

Πρόκειται για υβριδικά μαθήματα γλώσσας και πολιτισμού με τη χρήση των τεχνολογιών του διαδικτύου και του Web 2.0. Τα μαθήματα βασίζονται στις αρχές της Γλωσσικής Εκμάθησης Υποβοηθούμενης από Ηλεκτρονικό Υπολογιστή και βοηθάει τους φοιτητές να προσεγγίσουν την Ιταλική γλώσσα και τον πολιτισμό της μέσα από εικονικές περιπλανήσεις σε σημαντικές πόλεις της Ιταλίας και της τέχνης της.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές / τριες θα είναι σε θέση:

- να περιηγούνται εικονικά σε διάφορες πόλεις της Ιταλίας και να διαπραγματεύονται στοιχεία της κουλτούρας της
- να συνεργάζονται για να αναπτύξουν διαδικτυακές δραστηριότητες επιλέγοντας κάθε φορά από μια ποικιλία δραστηριοτήτων, οι οποίες έχουν σχεδιαστεί σύμφωνα με τις θεωρίες του επικοινωνισμού και των πολλαπλών τύπων νοημοσύνης
- να εμβαθύνουν στα υπό μελέτη θέματα του πολιτισμού αναζητώντας εκείνα τα στοιχεία που ανταποκρίνονται στις εργασίες που έχουν αναλάβει
- να γνωρίζουν στοιχεία ιταλικού πολιτισμού και να εργάζονται ομαδικά σε ψηφιακές αναζητήσεις
- να αναπτύξουν ψηφιακές δεξιότητες, πολυγραμματισμούς και δεξιότητες αναζήτησης και επεξεργασίας πληροφοριών
- να μπορούν να εκφράζονται γραπτά στην ιταλική γλώσσα μέσα σε περιβάλλοντα συνεργατικής γραφής.

Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής Ι: Μεσαιώνας, Αναγέννηση και 20ός Αιώνας

Περίγραμμα Μαθήματος

Έχοντας σαν αφετηρία το μεσαιωνικό παλαιορωμαϊκό μέλος— θρησκευτικές μελωδίες που αποτέλεσαν τη βάση για την Ευρωπαϊκή μουσική— το μάθημα θα διερευνήσει την εξέλιξη της μουσικής δημιουργίας στον ιταλικό χώρο μελετώντας

σημαντικά μουσικά είδη και συνθέτες από το Trecento έως τα τέλη του 16ου αιώνα, εποχή που σηματοδοτεί και την αρχή της ιταλικής μουσικής κυριαρχίας στην Ευρωπαϊκή μουσική σκέψη, αναδεικνύοντας τους πρώτους σημαντικούς Ιταλούς συνθέτες και καθιστώντας την ιταλική μουσική μια παγκόσμια μουσική γλώσσα. Στην περίοδο αυτή συντελείται και η μετάβαση από την μεσαιωνική αντίληψη της μουσικής ως μαθηματική επιστήμη στην αναγεννησιακή οπτική της μουσικής σαν εκφραστική τέχνη. Θα μελετηθούν ο ρόλος της μουσικής και των μουσικών μέσα στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό πλαίσιο της εποχής αλλά και θέματα μουσικής σημειογραφίας (και επομένως μουσικής διάδοσης) και ιστοριογραφίας. Επιχειρώντας ένα μεγάλο χρονολογικό άλμα, το μάθημα θα εξετάσει πώς Ιταλοί συνθέτες του 20ού αιώνα επανήλθαν σε μεσαιωνικά και αναγεννησιακά μουσικά είδη και συνθετικές πρακτικές αντιδρώντας στο καθιερωμένο ρεπερτόριο και ύφος του οπερατικού βερισμού.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εκτεθεί στο ιστορικό, λογοτεχνικό, αισθητικό και μουσικό πλαίσιο που σχετίζεται με την ιταλική μουσική δημιουργία στις εν λόγω περιόδους
- να έχουν εξοικειωθεί με τα σημαντικότερα μουσικά είδη που αναπτύχθηκαν στην υπό εξέταση περίοδο καθώς και με την σχετική μουσική ορολογία
- να έχουν εκτεθεί σε αντιπροσωπευτικά έργα και συνθέτες και εξοικειωθεί με τα δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του ρεπερτορίου
- να έχουν κατανοήσει τις κοινωνικές, πολιτικές, ιστορικές και αισθητικές τάσεις που οδήγησαν στις μεταμορφώσεις του ιταλικού μουσικού ύφους σε κάθε περίοδο
- να έχουν αναπτύξει την ικανότητα να προσεγγίζουν έργα της ιταλικής μουσικής δημιουργίας αναλυτικά, κριτικά και ιστορικά και να αναγνωρίζουν το ύφος των αντιπροσωπευτικότερων μουσικών ειδών.

Ιταλικά για Ειδικές Χρήσεις

Περίγραμμα Μαθήματος

Το συγκεκριμένο μάθημα αποσκοπεί στην εξοικείωση των φοιτητών/-τριών με τις ειδικές γλώσσες και τα εξειδικευμένα λεξιλόγια που χρησιμοποιούνται στην Ιταλική γλώσσα και συνδέονται άμεσα με κλάδους της κοινωνικής και επαγγελματικής δραστηριότητας στη σύγχρονη κοινωνία. Μέσα από αυθεντικά κείμενα ποικίλης θεματολογίας προσφέρεται στους φοιτητές/-τριες η ευκαιρία να αντιλαμβάνονται ιδιαίτερα υποσύνολα του λεξιλογίου και ιδιαίτερες υφολογικές ποικιλίες της Ιταλικής που απαντούν σε ειδικές επικοινωνιακές περιστάσεις, όπως, ενδεικτικά: της δημόσιας διοίκησης, του εμπορίου και της οικονομίας, της δημοσιογραφίας, της διαφήμισης, της οινολογίας, του τουρισμού κ.λπ. Το μάθημα επικεντρώνεται, πρωτίστως, σε δραστηριότητες κατανόησης και παραγωγής γραπτού και προφορικού λόγου με κύριο εργαλείο τις γλωσσικές-λεξιλογικές ασκήσεις.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις ειδικές γλώσσες και τα εξειδικευμένα λεξιλόγια που χρησιμοποιούνται στην Ιταλική γλώσσα
- να αντιλαμβάνονται τις διαφορετικές εκφάνσεις της Ιταλικής σε διάφορα πεδία χρήσης της
- να έχουν αποκτήσει το κατάλληλο λεξιλόγιο που συνδέεται με τον καταμερισμό της κοινωνικής και επαγγελματικής δραστηριότητας στη σύγχρονη ιταλική κοινωνία

- να παράγουν γραπτό και προφορικό λόγο κάνοντας χρήση του κατάλληλου λεξιλογίου

Β' ΕΞΑΜΗΝΟ

Ψηφιακές Ανθρωπιστικές Επιστήμες: Υπολογιστική Ανάλυση Κειμένων

Περίγραμμα Μαθήματος

Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή με την έννοια του ψηφιακού πεδίου στις Ανθρωπιστικές επιστήμες. Στο μάθημα αυτό θα συζητηθεί ο συγκερασμός ανθρωπιστικού και ψηφιακού καθώς και η χρήση της ψηφιακής τεχνολογίας στη μελέτη των επιστημών του ανθρώπου, όπως έχει εξελιχθεί και όπως χρησιμοποιείται σήμερα. Επιθυμητό αποτέλεσμα θα είναι η εξοικείωση με τις νέες τεχνολογίες στη διδασκαλία και τη γλωσσική ανάλυση, καθώς και την ορολογία, την μεταφρασιολογία ή την υπολογιστική γλωσσολογία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Να έχουν κατανοήσει τον συγκερασμό ανθρωπιστικού και ψηφιακού.
- Να αποκτήσουν πλήρη θεωρητική γνώση των διαφορετικών χρήσεων της ψηφιακής τεχνολογίας στην μελέτη των επιστημών του ανθρώπου, όπως έχει εξελιχθεί και όπως χρησιμοποιείται σήμερα.
- Να εξοικειωθούν με τις νέες τεχνολογίες στην διδασκαλία και την γλωσσική μελέτη.
- Να εξασκηθούν στην δημιουργία και την ανάλυση των Ηλεκτρονικών Σωμάτων Κειμένων προς όφελος του μαθητικού κοινού, αλλά και της μελέτης της ξένης γλώσσας.
- Να χρησιμοποιούν τα ΗΣΚ ως όχημα για να προσεγγίσουν επιστημονικούς τομείς, /όπως για παράδειγμα, την ανάλυση λαθών, την συγκριτική ανάλυση, την ορολογία, την μεταφρασιολογία ή την υπολογιστική γλωσσολογία.
- Να αποκτήσουν βασικές γνώσεις και μια εμπειρική επαφή με την Υφομετρία ως απαραίτητο στοιχείο για την ανάλυση των γλωσσών.

Ιστορία της Ιταλικής Μουσικής II: από το Μπαρόκ στον Ρομαντισμό

Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα διερευνά τους παράγοντες που συντέλεσαν στη μετάβαση από την πολυφωνική μουσική της Αναγέννησης στο ύφος Μπαρόκ και τη γένεση της όπερας στο γύρισμα του 17ου αιώνα. Θα μελετηθούν σημαντικοί συνθέτες και αντιπροσωπευτικά έργα της opera seria και αργότερα της κωμικής όπερας, opera buffa, αλλά και ο θρησκευτικός αντίποδας του μουσικού θεάτρου, το ορατόριο. Παράλληλα οι μεγάλοι κατασκευαστές εγχόρδων από την Cremona —Stradivari, Amati και Guarneri— συνέβαλαν σημαντικά στην άνθιση της οργανικής μουσικής και τη δημιουργία δημοφιλών μουσικών ειδών όπως το Μπαρόκ κοντσέρτο και αργότερα η Κλασική συμφωνία μέσα από τα οποία έλαμψαν συνθέτες σαν τον Antonio Vivaldi και τον Giovanni Battista Sammartini. Τέλος θα εξεταστούν όψεις της ιταλικής ρομαντικής όπερας, από τους Rossini, Bellini και Donizetti στο έργο των Verdi και Puccini, μέσα από την άρρηκτη σχέση μουσικής, κειμένου και δράματος.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να έχουν:

- εκτεθεί στο ιστορικό, λογοτεχνικό, αισθητικό και μουσικό πλαίσιο που σχετίζεται με την Ιταλική μουσική δημιουργία στην Μπαρόκ, Κλασική και Ρομαντική περίοδο αντίστοιχα
- εξοικειωθεί με τα σημαντικότερα μουσικά είδη που αναπτύχθηκαν στην υπό εξέταση περίοδο καθώς και με την σχετική μουσική ορολογία
- εκτεθεί σε αντιπροσωπευτικά έργα και συνθέτες και εξοικειωθεί με τα δομικά και μορφολογικά χαρακτηριστικά του ρεπερτορίου
- κατανοήσει τις κοινωνικές, πολιτικές, ιστορικές και αισθητικές τάσεις που οδήγησαν στις μεταμορφώσεις του μουσικού ύφους σε κάθε περίοδο
- αναπτύξει την ικανότητα να προσεγγίζουν έργα της ιταλικής μουσικής δημιουργίας κατά τους νεότερους χρόνους αναλυτικά, κριτικά και ιστορικά και να αναγνωρίζουν το ύφος των αντιπροσωπευτικότερων μουσικών ειδών

Δημιουργική Γραφή στην Ξένη Γλώσσα

Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στην εξοικείωση των φοιτητών με τεχνικές και πειραματισμούς συγγραφής. Θα παρουσιαστεί η Παιδαγωγική της Δημιουργικής Γραφής και της Δημιουργικής Σκέψης (Παραγωγή Καινοτόμων και Πρωτότυπων Ιδεών), η Η Διδακτική της Δημιουργικής Γραφής, τα Κειμενικά Είδη, διάφορες Στρατηγικές Δημιουργικής Γραφής, ο Σχεδιασμός Δραστηριοτήτων Δημιουργικής Γραφής, διάφορες Τεχνικές εμπύχωσης (ελεύθερη δημιουργική έκφραση, υφολογικές δραστηριότητες επαναγραφής, μίμηση ή επανασχηματισμός, παιχνίδια γραφής, γραφή της επιπόνησης) και η Παιδαγωγική των Πολυγραμματισμών. Κάθε μάθημα είναι χωρισμένο σε θεωρητικό και πρακτικό μέρος. Θα πραγματοποιηθούν ατομικές ή ομαδικές εργασίες.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος ο φοιτητής / τρια θα είναι σε θέση να:

- ελέγξει τις δημιουργικές σκέψεις και να τις μετατρέπουμε σε γραφή
- χρησιμοποιεί ένα σύνολο εκπαιδευτικών πρακτικών και τεχνικών που έχουν στόχο την κατάκτηση συγγραφικών δεξιοτήτων
- γράψει ένα κείμενο, μια νέα γραφή «ως δυνάμει δημιουργός» στην ξένη γλώσσα, «επεμβαίνοντας» σε αυτό, βάσει της τεχνικής που του/της προτείνεται
- απελευθερώσει τη δημιουργικότητά του/της μέσω της τέχνης της γραφής και να ενδυναμώσει την αυτοεπίγνωση και την αυτοπεποίθησή του/της
- εκφράσει τις γενικές ιδέες, τα συναισθήματα και τις εντυπώσεις του/της
- αναδείξει σημεία του έργου στα οποία εστίασε την προσοχή του/της
- συμπληρώσει τα αναγνωστικά κενά του κειμένου, ενσωματώνοντας προσωπικά βιώματα
- περιγράψει γραπτώς στην ξένη γλώσσα εικόνες που διαμορφώνονται στο μυαλό του/της από την οπτική αναπαράσταση της ιστορίας
- καλλιεργήσει μια προσωπική σχέση με τις λέξεις και τα ιταλικά κείμενα, ώστε να οξύνει την εκφραστική του/ της ικανότητα, αξιοποιώντας την εφευρετικότητά του/της και τις δυνατότητες του γραπτού λόγου.

Γ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Λεξικολογία - Λεξικογραφία

Περίγραμμα

Το μάθημα χωρίζεται σε δύο μέρη: στο πρώτο, της λεξικολογίας, μελετώνται οι λεξικές μονάδες από σημασιολογικής πλευράς, τόσο στις σχέσεις τους με το εξωγλωσσικό περιβάλλον, όσο και στις εσωτερικές τους σχέσεις βάσει των οποίων σχηματίζουν το λεξικό (lessico). Δίνεται έμφαση στο νοητικό λεξικό, καθώς και σε ζητήματα συγκρότησης και ετυμολογικής ιστορίας του ελληνικού και του ιταλικού λεξιλογίου. Στο δεύτερο μέρος, της λεξικογραφίας, εξετάζονται τα βασικά χαρακτηριστικά της σύνταξης λεξικών (vocabolari), τόσο στην έντυπη, όσο και την ηλεκτρονική μορφή τους. Αναπτύσσονται οι έννοιες του λήμματος, της μεταγλώσσας των λεξικών, καθώς και της τυπολογίας τους.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος “ Λεξικολογία - Λεξικογραφία ” οι φοιτητές αναμένεται να:

- εισαχθούν στις έννοιες των επιπέδων ανάλυσης που αφορούν τη λέξη·
- προσδιορίζουν τις βασικές έννοιες, αρχές και μεθόδους της λεξικογραφίας·
- αντιλαμβάνονται τις βασικές θεωρητικές και πρακτικές αρχές της σύγχρονης λεξικογραφίας και τη σχέση της με την λεξικολογία·
- γνωρίσουν ζητήματα που αφορούν το σχηματισμό και τη σημασία των λέξεων·
- περιηγηθούν στις τυπικές και άλλες ιδιαιτερότητες του λεξικού αποθέματος της Νέας Ελληνικής·
- εξοικειωθούν με τις έννοιες «λεξιλόγιο» - «λεξικό» και να διακρίνουν τις διαφορές τους·
- διακρίνουν διαφορετικά είδη λεξικών (ερμηνευτικά, ετυμολογικά, διαλεκτικά, επιστημονικών όρων, κ.ά.)·
- διακρίνουν το μορφολογικό σχηματισμό των λέξεων·
- ερμηνεύουν τις σχέσεις των λέξεων μεταξύ τους (π.χ. συνωνυμία, ομωνυμία, υπωνυμία)·
- εφαρμόζουν εργαλεία αναγνώρισης διαφορετικών ειδών λεξικών·
- αναγνωρίζουν τα διαφορετικά είδη λεξικών με βάση τα χαρακτηριστικά τους·
- γνωρίσουν τη διαδικασία δημιουργίας ενός λεξικού·
- διακρίνουν τα λεξικά με βάση το είδος τους·
- συγκρίνουν τη δομή διαφορετικών ειδών λεξικών·
- εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών λεξικών·
- συγκρίνουν έντυπα με ηλεκτρονικά λεξικά·
- εξοικειωθούν με τη μικροδομή και μακροδομή ενός λεξικού·
- περιηγηθούν σε διαφορετικά είδη λεξικών·
- αντιλαμβάνονται λέξεις και φράσεις που ανήκουν σε μια γλωσσική ποικιλία ή σε ειδικά λεξιλόγια·
- υιοθετούν καλές πρακτικές στο χειρισμό γλωσσικών ποικιλιών·
- συμμετέχουν σε συνεργατικές δραστηριότητες·
- συνεργάζονται αρμονικά με τους συμφοιτητές τους

Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων για τη Γλωσσική Έρευνα και Διδασκαλία

Περίγραμμα

Τα Ηλεκτρονικά Σώματα Κειμένων (ΗΣΚ) αποτελούν μία από τις σημαντικότερες μεθοδολογικές τάσεις στη σύγχρονη γλωσσολογία. Αποτελούν συλλογές κειμένων (γραπτών ή προφορικών) σε ηλεκτρονική μορφή και με κατάλληλη κωδικοποίηση ώστε να είναι δυνατή η επεξεργασία τους από ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Τα ΗΣΚ

προσφέρουν δείγματα αυθεντικής γλωσσικής χρήσης σε μεγάλη κλίμακα και επιτρέπουν στους επιστήμονες της γλώσσας να αναλύσουν το γλωσσικό σύστημα με ακρίβεια και αξιοπιστία. Στο μάθημα αυτό θα γίνει παρουσίαση των βασικότερων ειδών ΗΣΚ και θα δοθεί έμφαση στους τύπους εκείνους που σχετίζονται με την διδασκαλία της ξένης γλώσσας (παράλληλα και ΗΣΚ εκμάθησης). Επίσης, θα παρουσιαστούν λογισμικά ανάλυσης των ΗΣΚ τα οποία επιτρέπουν να εξετάσουμε ποικίλες γλωσσικές δομές (από λέξεις και μορφήματα έως γλωσσικές φράσεις και συντακτικές δομές) τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/ τριες αναμένεται:

- Να έχουν κατανοήσει την έννοια και τα είδη των ΗΣΚ.
- Να αποκτήσουν πλήρη θεωρητική και πρακτική γνώση των διαφορετικών χρήσεων των ΗΣΚ κατά την διάρκεια της διδασκαλίας και της γλωσσικής έρευνας.
- Να εξασκηθούν στην δημιουργία και την ανάλυση των ΗΣΚ προς όφελος του μαθητικού κοινού, αλλά και της μελέτης της ξένης γλώσσας.
- Να ερμηνεύουν και να εφαρμόζουν τα αποτελέσματα των υποθέσεων που επιβεβαιώνει ή απορρίπτει η μελέτη ενός ΗΣΚ.
- Να χρησιμοποιούν τα ΗΣΚ ως όχημα για να προσεγγίσουν επιστημονικούς τομείς, όπως για παράδειγμα, την ανάλυση λαθών, την συγκριτική ανάλυση, την ορολογία, την μεταφρασσιολογία ή την υπολογιστική γλωσσολογία.
- Να παρουσιάζουν αποτελέσματα αξιολογήσης του μαθητικού κοινού ή του διδακτικού έργου βασισμένα σε ένα ΗΣΚ Γλωσσικής εκμάθησης.

Ιστορία του Βενετικού Κράτους

Περίγραμμα Μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση των σημαντικότερων κεφαλαίων της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Βενετίας με έμφαση στις υπό βενετική κυριαρχία περιοχές του ελλαδικού χώρου κατά το χρονικό διάστημα από την Partitio Terrarum Imperii Romaniae (1204) μέχρι και τα 1797, έτος κατάλυσης της Γαληνότατης Δημοκρατίας του Αγίου Μάρκου.

Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα εξεταστούν μεταξύ των άλλων:

- οι παράγοντες που οδήγησαν στην επέκταση των Βενετών στην Ανατολή,
- τα όρια (γεωγραφικά και χρονικά) του βενετικού Κράτους της Θάλασσας (Stato da Mar),
- οι θεσμοί που λειτούργησαν εντός αυτού,
- η πολιτική, κοινωνική και οικονομική οργάνωση των βενετοκρατούμενων περιοχών,
- ο πολιτισμός που παρήχθη στις βενετοκρατούμενες περιοχές του ελλαδικού χώρου κάτω από την επίδραση των στοιχείων που εισήγαγαν οι κυρίαρχοι.

Αναλυτικότερα οι κυριότερες θεματικές ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνουν τα εξής:

- Η Βενετία μετά την τέταρτη σταυροφορία: η διείσδυση στην Ανατολική Μεσόγειο-Βενετοί στην Εγγύς και Άπω Ανατολή (οικογένεια Πόλο)
- Η Βενετική Ανατολή: Κοινωνική διαστρωμάτωση και Διοικητική οργάνωση, Εμπόριο, Ναυτιλία και Οικονομία, Εκκλησία, Εκπαίδευση, Γλώσσα και Λογοτεχνία, Θέατρο και Μουσική.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- αποκτούν βασικές γνώσεις ιταλικής ιστορίας

- αποκτούν βασικές γνώσεις ιστορίας της ανατολικής Μεσογείου
- αποκτούν εξειδικευμένες γνώσεις της βενετικής ιστορίας, με έμφαση στην ιστορία της πόλης της Βενετίας και την ιστορία των περιοχών του ελλαδικού χώρου υπό βενετική κυριαρχία
- μπορούν να κατανοήσουν ευρύτερα την διοικητική, κοινωνική, πολιτισμική και οικονομική οργάνωση των προνεωτερικών κοινωνιών.

Δ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών

Περίγραμμα Μαθήματος

Οι φοιτητές/τριες δύνανται να απασχοληθούν σε χώρους εργασίας για να αναπτύξουν δεξιότητες σχετικές με μεταφράσεις βιβλίων σε εκδοτικούς οίκους, με τη διδακτική της ιταλικής γλώσσας (Ιταλικό Ινστιτούτο Αθηνών, Δημόσια Γυμνάσια της Αττικής, Ιταλική Σχολή Αθηνών), αλλά και με γραμματειακή υποστήριξη και απασχόληση σε μεγάλες ιταλικές επιχειρήσεις, σε συνεργασία με το Ελληνο-Ιταλικό Εμπορικό Επιμελητήριο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

https://www.ill.uoa.gr/fileadmin/depts/ill.uoa.gr/www/uploads/Praktiki_askisi_IGF/Praktiki_Askisi_2019_Kanonismos.pdf

Στον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας του Μαθήματος αιτιολογούνται και παρουσιάζονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της Πρακτικής Άσκησης των φοιτητών/τριών.

Ειδικά Θέματα Ιταλικού Πολιτισμού

Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα επικεντρώνεται χρονικά στην περίοδο του 18^{ου}-19^{ου} αιώνα καθώς και στο πρώτο μισό του 20^{ού} αιώνα ενώ όσον αφορά το περιεχόμενο εξετάζει τα καλλιτεχνικά ρεύματα και τους κυριότερους εκπροσώπους τους στην Ιταλία και στην Ευρώπη. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται στους πνευματικούς ανθρώπους που συνέδεσαν τις απεικονιστικές τέχνες με την παραγωγή της λογοτεχνίας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τους κυριότερους εκπροσώπους της Ιταλικής Τέχνης κατά την περίοδο του 18ου και 19ου αιώνα και σε αντιπαράθεση με τους κυριότερους εκπροσώπους της Ευρωπαϊκής Τέχνης
- να γνωρίζουν τα επικρατέστερα καλλιτεχνικά ρεύματα
- να έχουν εξοικειωθεί με το έργο κάθε καλλιτέχνη μέσα από αναλύσεις των έργων του

Εισαγωγή στην Αρχαική Έρευνα

Περίγραμμα Μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η γνωριμία των φοιτητών με τον κόσμο των αρχείων και τη μεθοδολογία που χαρακτηρίζει την αρχαική έρευνα. Θα εξεταστούν ειδικότερα οι όροι και οι προϋποθέσεις συγκρότησης αρχείων, οι κυριότεροι φορείς διαχείρισης και παραγωγής τους στην Ελλάδα και το εξωτερικό, οι κρατικές πολιτικές για την οργάνωση των αρχείων και η σημασία τους για την ιστορία του πολιτισμού, καθώς

και η τυπολογία των εγγράφων που απόκεινται κατά κύριο λόγο στον ελληνικό και τον ιταλικό χώρο. Μέρος του μαθήματος αποτελεί επίσης η πρακτική εξάσκηση των φοιτητών στη μεταγραφή και έκδοση εγγράφων της πρώιμης νεότερης Ιστορίας από ελληνικά και ιταλικά αρχεία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- αποκτούν βασικές γνώσεις πάνω στην αρχειακή έρευνα και την ιστορία της συγκρότησης της ιστορικής επιστήμης στην Ευρώπη·
- εκτίθενται σε αντιπροσωπευτικά δείγματα ιστορικών τεκμηρίων σε ελληνική και ιταλική γραφή·
- αποκτούν βασικές γνώσεις στη μεταγραφή και έκδοση εγγράφων·
- εξασκούνται στη μελέτη και αξιολόγηση πρωτογενών ιστορικών πηγών και αναπτύσσουν την ικανότητα άντλησης πληροφοριών μέσα από αυτές·
- διατυπώνουν υποθέσεις και εξαγουν συμπεράσματα μέσα από την αρχειακή έρευνα.

Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός III

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο μάθημα αυτό εξετάζονται ειδικά θέματα της Ιστορίας και του Πολιτισμού της Ιταλίας από την Ενοποίηση μέχρι τις μέρες μας.

Έμφαση δίνεται:

- στην στάση των διαφόρων κοινωνικών ομάδων και περιοχών απέναντι στην ιταλική ενοποίηση,
- στα ποικίλα προβλήματα του νέου κράτους (1861-1870),
- στην θέση της Καθολικής Εκκλησίας εντός του νέου κρατικού σχηματισμού,
- στο λεγόμενο «ζήτημα του Νότου» (“questione meridionale”), στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό υπόβαθρό του και στις επιπτώσεις του [μετανάστευση, περιθωριοποίηση και εγκληματικότητα (ληστεία, μαφία), οικονομική και κοινωνική υστέρηση κλπ.],
- στις προτεραιότητες και στα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των πολιτικών που εφάρμοσαν οι κυβερνήσεις της αποκαλούμενης ιστορικής δεξιάς (1861-1876) και αριστεράς (1876 κ.ε.) κατά τις τελευταίες δεκαετίες του 19ου αιώνα,
- στην αποικιακή επέκταση της χώρας,
- στη διακυβέρνηση της χώρας από τους Giolitti και Crispi,
- στο φαινόμενο της λεγόμενης πολιτιστικής αναγέννησης της χώρας στις αρχές του 20ού αιώνα (risveglio nazionale),
- στις εσωτερικές αντιθέσεις που συνόδευσαν την εμπλοκή της Ιταλίας στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο,
- στα οφέλη και τις ζημιές για τη χώρα από την συμμετοχή στον πόλεμο και στις συνέπειες για την πολιτική, κοινωνική και οικονομική κατάστασή της,
- στο πλέγμα των γεγονότων που οδήγησαν στην εγκαθίδρυση και σταθεροποίηση του φασιστικού καθεστώτος, στην γενικότερη οργάνωση και λειτουργία της χώρας σε αυτή την περίοδο και στις απόπειρες «εξαγωγής» του φαινομένου στην Ελλάδα και την Αιθιοπία,
- στην εμπλοκή της Ιταλίας στον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και στις συνέπειές του,
- στην περίοδο της ιταλικής κατοχής στην Ελλάδα,
- στην πολιτική οργάνωση της μεταπολεμικής Ιταλίας και στην συμμετοχή της στο διεθνές πολιτικό σκηνικό,

-στο ιταλικό οικονομικό θαύμα του δεύτερου μισού του 20ού αιώνα, και
 -στην πολιτική κρίση των “mani pulite” και στην ανάδυση της δεύτερης ιταλικής δημοκρατίας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται να:

- έχουν αποκτήσει βασικές γνώσεις νεότερης και σύγχρονης Ιστορίας της Ιταλίας,
- μπορούν να κατανοήσουν την ιστορική εξέλιξη του Ιταλικού κράτους από την ίδρυσή του (1861) μέχρι τις μέρες μας,
- έχουν αποκτήσει γνώσεις γύρω από τις κοινωνικές και πολιτικές ομάδες που πρωταγωνίστησαν στην ιταλική πολιτική σκηνή,
- έχουν αποκτήσει γνώσεις για τις δομές και την εξέλιξη της ιταλικής κοινωνίας και οικονομίας, τη γεωπολιτική ισχύ της Ιταλίας στον μεσογειακό χώρο,
- μπορούν να κατανοήσουν μέσα από ποιες ιστορικές διεργασίες κατόρθωσε η Ιταλία να περιλαμβάνεται σήμερα ανάμεσα στις 7 πλουσιότερες χώρες του κόσμου,
- μπορούν να αντιληφθούν τα γενικά και ειδικά χαρακτηριστικά της ιταλικής πολιτιστικής ζωής.

Ε΄ ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή στο Δ΄ εξάμηνο)

Ανάλυση λαθών στην εκμάθηση της ιταλικής ως ξένης γλώσσας

Περιγραφή Μαθήματος

Κεντρικός στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση του φοιτητή με την ανάλυση λαθών και με τις θεωρίες και τα εργαλεία που την υπηρετούν. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου θα παρουσιαστεί η εξέλιξη της ανάλυσης λαθών ως τομέα της εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας και τα διαφορετικά της είδη. Οι φοιτητές θα έχουν την δυνατότητα να χρησιμοποιήσουν χειροκίνητα και αυτόματα εργαλεία χαρακτηρισμού λαθών με σκοπό τη μελέτη της ιταλικής ως ξένης γλώσσας και να ερμηνεύσουν τα αποτελέσματα των αναλύσεων τους βασισμένοι σε θεωρίες της διδακτικής. Μέσα από τις γνώσεις που θα αποκτήσουν θα προσεγγίσουν την συγκριτική ανάλυση της Ιταλικής με τη μητρική ή με άλλες ξένες γλώσσες και θα είναι σε θέση να προτείνουν αλλαγές σε τομείς όπως ο σχεδιασμός ή η αξιολόγηση.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

- Να έχουν συλλάβει την γενική εικόνα της εξέλιξης της ανάλυσης λαθών ως τομέα της εφαρμοσμένης Γλωσσολογίας.
- Να αποκτήσουν γνώση των διαφορετικών ειδών Ανάλυσης Λαθών.
- Να χρησιμοποιούν χειροκίνητα και αυτόματα εργαλεία χαρακτηρισμού λαθών με σκοπό την μελέτη της ιταλικής ως ξένης γλώσσας.
- Να ερμηνεύουν τα αποτελέσματα των αναλύσεων τους βασισμένοι σε θεωρίες της διδακτικής.
- Να προσεγγίσουν μέσω της ανάλυσης λαθών την συγκριτική ανάλυση της Ιταλικής με την μητρική ή με άλλες ξένες γλώσσες.
- Να παρουσιάζουν αποτελέσματα σχετικά με την εκμάθηση της ξένης γλώσσας από το μαθητικό κοινό της Ιταλικής και να προτείνουν αλλαγές σε τομείς όπως ο σχεδιασμός ή η αξιολόγηση.

Ιταλική Γλώσσα στον ΚινηματογράφοΠερίγραμμα Μαθήματος

Η ιστορία της ιταλικής γλώσσας του 20^{ου} αιώνα συνδέεται στενά με την ιστορία του κινηματογράφου. Η οθόνη σκηνοθετεί αφενός τον πολύμορφο προφορικό λόγο των Ιταλών, αφετέρου ρυθμίζει τις χρήσεις του και συμβάλλει στην οικοδόμηση της γλωσσικής ταυτότητας.

Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, θα διερευνηθούν οι συνδετικοί αρμοί του διώνουμου γλώσσας - κινηματογράφου, από τις απαρχές του έως την Ιταλική Κωμωδία, περνώντας από τη νεορεαλιστική ανανέωση, από την εικονοπλαστική γλώσσα του Φελλίνι έως την υπερ-ομιλία του Τροϊζι. Έμφαση θα δοθεί, ακόμη, στη χρήση των διαλέκτων, στη μεταγλώττιση, στη σχέση με τη λογοτεχνία, στα σημειωτικά χαρακτηριστικά της κινηματογραφικής γλώσσας, με παραδείγματα από ταινίες που αντιπροσωπεύουν βασικές στιγμές της ιστορικής και πολιτισμικής διαδρομής της Ιταλίας από την Παλιγγενεσία μέχρι τις μέρες μας.

Η νέα πραγματικότητα της εθνικής ενότητας (*Il Gattopardo, Noi eravamo, L'Innocente*), ο ιταλικός νεορεαλισμός (*Ladri di biciclette, Riso amaro, Roma città aperta*), η δεκαετία του '60 (*Teorema, Il Decameron, Estate Violenta, Il bell'Antonio*), η κωμωδία αλά ιταλικά (*Pane amore e fantasia, Divorzio all'italiana, C'eravamo tanto amati, Johnny Stecchino*), ο αστικός κόσμος της τρίτης χιλιετίας (*Gli indifferenti, Il giardino dei Finzi Contini, La grande abbuffata*), τα προβλήματα στις σύγχρονες οικογενειακές και διανθρώπινες σχέσεις (*L'ultimo bacio, Ricordati di me, La grande bellezza*) αποτελούν σταθμούς αυτής της διαδρομής.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές θα είναι σε θέση:

- να χρησιμοποιούν με ευχέρεια στην γραπτή και προφορική επικοινωνία τους στην ιταλική λεξιλόγιο εμπλουτισμένο με ποικιλία όρων, οι οποίοι αποτυπώνουν τους τρόπους, τόπους και χρόνους - συστατικά των αναλυθέντων κινηματογραφικών κειμένων,
- να κατανοούν τα διαλεκτικά, ιδιωματικά στοιχεία, του κινηματογραφικού λόγου, τα οποία, παρότι αρχικά λειτουργούν ως στερεότυπα (βλ. *commedia all' italiana*), προσφέρουν, εν τέλει, πλούσιο πραγματολογικό υλικό για την επικοινωνία,
- να αναγνωρίζουν και να σχολιάζουν κριτικά τους βασικούς σταθμούς της εξελικτικής πορείας του ιταλικού κινηματογραφικού λόγου, από τον βουβό κινηματογράφο μέχρι σήμερα, από τα ρεαλιστικά μέχρι τα εξπρεσιονιστικά ρεύματα.

ΣΤ' ΕΞΑΜΗΝΟ**Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή Δ' εξάμηνο)****Foscolo**Περίγραμμα Μαθήματος

Το συγκεκριμένο μάθημα εστιάζει στην λογοτεχνική παραγωγή του μεγάλου ελληνοϊταλού ποιητή από τα νεανικά του χρόνια έως την περίοδο της ωριμότητας. Αναλύονται τόσο τα ποιητικά του κείμενα από τα σονέτα και τις Χάριτες όσο και την

προσφορά του στην πεζογραφία με τις τελευταίες επιστολές του Jacopo Ortis σε σχέση με τη μεγάλη Ευρωπαϊκή παραγωγή του είδους.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με την ζωή και του έργου του κορυφαίου Ελληνο-ιταλού λογοτέχνη
- να έχουν εξοικειωθεί τόσο με το ποιητικό όσο και το πεζογραφικό του έργο σε συνδυασμό με τα κριτικά του δοκίμια
- να γνωρίζουν τις προσωπικότητες της Ευρωπαϊκής και Ιταλικής λογοτεχνίας που υπήρξαν πρότυπά του
- να έχουν κατανοήσει τις σχέσεις του με την κλασική Ελληνική Γραμματεία
- να έχουν κατανοήσει τις σχέσεις του με το Ευρωπαϊκό λογοτεχνικό γίγνεσθαι του καιρού του

Ειδικά Θέματα Λεξικογραφίας: Ιστορία Λεξικών, Ηλεκτρονικά Λεξικά, Ετυμολογικά Λεξικά

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο μάθημα εξετάζεται η ιστορία και η τυπολογία των λεξικών και περιλαμβάνονται θέματα όπως: η σύνδεση των λεξικών με πρακτικές ανάγκες, η μεταβολή της σύνθεσης των μονόγλωσσων λεξικών μετά την προτυποποίηση των εθνικών γλωσσών, τα δίγλωσσα λεξικά, τα ετυμολογικά λεξικά κ.λπ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- Να συζητούν τις απαιτήσεις για την κατάρτιση ενός λεξικού με βάση τις επιστημονικές προδιαγραφές
- Να αναγνωρίζουν τις πρακτικές ανάγκες των λεξικών
- Να γνωρίζουν την ιστορία της λεξικογραφίας
- Να εξηγήσουν τη σχέση της λεξικογραφίας με τη λεξικολογία καθώς και με άλλους κλάδους της γλωσσολογίας
- Να γνωρίζουν τα βασικά είδη λεξικών (έντυπων και ηλεκτρονικών) και να κατανοούν τις δομές και τα χαρακτηριστικά τους
- Να αξιολογούν κριτικά διαφορετικά λεξικά
- Να περιγράφουν τις προκλήσεις και τις δυνατότητες της σύγχρονης (ιδίως ηλεκτρονικής) λεξικογραφίας
- Να εφαρμόζουν βασικές αρχές λεξικογραφικής ανάλυσης στην ερμηνεία λεξικών λημμάτων και στη δημιουργία λεξικών καταχωρίσεων.

Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου

Περίγραμμα μαθήματος

Παρουσιάζεται η Ιστορία του Ιταλικού Θεάτρου από τις απαρχές μέχρι και τον 20ό αιώνα: τα χαρακτηριστικά του μεσαιωνικού θεάτρου, “Sacra Rappresentazione”, “Lauda”, το αναγεννησιακό θέατρο και το θεατρικό δράμα, Il Dramma pastorale, το “Orfeo” του Poliziano, η ιταλική κωμωδία της αναγέννησης, “La mandragola” του Macchiavelli, Ariosto, Aretino, Ruzzante, Commedia dell’arte, το μελόδραμα και ο Pietro Metastasio, η ιταλική κωμωδία και ο Goldoni, η ιταλική τραγωδία και ο Vittorio Alfieri, η νέα κωμωδία και ο Giovanni Giraud, ο Alessandro Manzoni και το θέατρο, το πατριωτικό θέατρο και ο G.B. Niccolini, το μεγαλείο του μουσικού ιταλικού

δράματος και ο Giuseppe Verdi, Il dramma verista του Giovanni Verga, La commedia verista borghese και ο Giacosa, η Eleonora Duse, ο Gabriele D'Annunzio και το δράμα "La figlia di Iorio", οι Φουτουριστές και οι crepuscolari, Luigi Pirandello, Eduardo De Filippo, Pier Paolo Pasolini, Dario Fo.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- να γνωρίζουν τα βασικά ρεύματα και τους εκπροσώπους του ιταλικού θεάτρου, από τις από τις απαρχές μέχρι και σήμερα,
- να γνωρίζουν την ιστορία και τα αντιπροσωπευτικά έργα του ιταλικού θεάτρου,
- να αξιολογούν το θεατρικό έργο και τον θεατρικό συγγραφέα σε σχέση με πολιτικά και πολιτιστικά γεγονότα, κοινωνικά ήθη και πολιτισμικά στοιχεία
- να συσχετίζουν τις ιστορικές περιόδους και την πνευματική ιστορία της Ιταλίας με τη θεατρική παραγωγή.

Διαλεκτολογία: Ελληνοϊταλικά ιδιώματα της Νότιας Ιταλίας

Περίγραμμα Μαθήματος

Ιταλική Διαλεκτολογία. Οικογένειες διαλέκτων, σημαντικότερα χαρακτηριστικά των διαλέκτων της Ιταλικής. Ελληνικές διάλεκτοι της Νότιας Ιταλίας (Καλαβρίας, Απουλίας): Θεωρίες προέλευσης, διγλωσσία, κοινωνιογλωσσολογικές μελέτες, προφορικός λόγος, σύνταξη, φωνητική και λεξιλόγιο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μετά το πέρας της μελέτης, οι Φοιτητές θα είναι σε θέση να γνωρίζουν

- πότε αναπτύχθηκαν οι σπουδές Διαλεκτολογίας στην Ιταλία και τους σημαντικότερους συντελεστές
- τις βασικές έννοιες, εργαλεία και μεθόδους της Διαλεκτολογίας
- τις κυριότερες οικογένειες διαλέκτων της ιταλικής γλώσσας και τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά τους
- την ιστορία των ελληνικών διαλέκτων της Νότιας Ιταλίας, τις φιλολογικές θεωρίες για την προέλευσή τους
- τα κυριότερα χαρακτηριστικά και τα σύνθετα (γλωσσικά, πολιτισμικά, κοινωνικά) ζητήματα που θέτει η επιβίωση τους.

Ιταλική Γραμματολογία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού

Περίγραμμα Μαθήματος

Το μάθημα πραγματεύεται την ιταλόγλωσση γραμματειακή παραγωγή στις περιοχές της ελληνικής Ανατολής υπό λατινική κυριαρχία, με έμφαση στα βενετοκρατούμενα εδάφη (14ος-18ος αι.). Εξετάζεται ο ιστορικός και πολιτισμικός περίγυρος καθώς και το ιδεολογικό και κοινωνικοπολιτικό πλαίσιο που προκύπτει μέσα από τη μελέτη αντιπροσωπευτικών κειμένων. Θα επιχειρηθούν συγκρίσεις και συσχετίσεις με την αντίστοιχη γραμματεία της ιταλικής χερσονήσου κατά την ίδια περίοδο.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές:

- αποκτούν βασικές γνώσεις της ιταλικής γραμματολογίας του λατινοκρατούμενου Ελληνισμού·
- γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της πνευματικής ώσμωσης που έλαβε χώρα όταν το 1204 η λατινική Δύση ήλθε σε επαφή με τον βυζαντινό κόσμο·

- κατανοούν τις κοινωνικές, ιστορικές και αισθητικές τάσεις που οδήγησαν στην παραγωγή ιταλικής γραμματείας στην ελληνική Ανατολή·
- προσεγγίζουν κριτικά τα ιταλικά κείμενα του λατινοκρατούμενου ελληνισμού καθώς και τα πρότυπά τους·

Ζ' ΕΞΑΜΗΝΟ

Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή Δ' εξαμήνου)

Ζητήματα Σύγκρισης των Γλωσσών

Περίγραμμα Μαθήματος

Στο μάθημα εισάγονται οι βασικές αρχές της συγκριτικής (αντιπαραθετικής) ανάλυσης γλωσσών και οι διαφορές αυτής με την ιστορική-συγκριτική γραμματική. Η συγκριτική ανάλυση συναρτάται και με την τυπολογική θεώρηση των γλωσσών. Εξετάζονται με αντιπαραθετικό τρόπο φαινόμενα φωνολογίας, μορφολογίας, σύνταξης, σημασιολογίας και λεξιλογίου της ελληνικής και της ιταλικής. Ως μελέτη συγκεκριμένης περίπτωσης εξετάζεται η ανάδυση του οριστικού άρθρου στην ελληνική και την ιταλική.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τα καθολικά διαγλωσσικά χαρακτηριστικά των γλωσσών
- να έχουν εξοικειωθεί με τις ιδιαιτερότητες που εμφανίζουν οι γλώσσες ανάλογα με τα τυπολογικά τους χαρακτηριστικά
- να είναι σε θέση να πραγματοποιούν αντιπαραθετική ανάλυση της ιταλικής και της ελληνικής σε όλα τα επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης.

Ιταλική Φρασεολογία και Παροιμιολογία

Περίγραμμα Μαθήματος

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο πλαίσιο του μαθήματος της ξένης γλώσσας, τόσο στη γραπτή όσο και στην προφορική επικοινωνία, παρουσιάζει η ανάλυση του γλωσσικού φαινομένου των στερεότυπων εκφράσεων ή φρασεολογισμών. Το πεδίο έρευνας που μελετά το εν λόγω φαινόμενο είναι η Φρασεολογία.

Σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Γλώσσα, η φρασεολογική ικανότητα αποτελεί αναπόσπαστο στοιχείο της γλωσσικής ικανότητας του μαθητή της ξένης γλώσσας. Για τον λόγο αυτό, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος πραγματοποιείται διαγλωσσική αντιπαραβολή μεταξύ της ιταλικής και ελληνικής φρασεολογίας με στόχο τη διαπίστωση ομοιοτήτων και διαφορών στις υπό εξέταση φρασεολογικές μονάδες με σκοπό την προσέγγιση της ιταλικής πολιτισμικής και κοινωνικής πραγματικότητας, ώστε να επιτευχθεί η βέλτιστη γνώση και η άρτια χρήση της Ιταλικής ως ξένης γλώσσας.

Κύριο διδακτικό στόχο του μαθήματος αποτελεί η εκ μέρους των φοιτητών/-τριών αναγνώριση/διάκριση και η εξοικείωσή τους με ένα ευρύ φάσμα στερεότυπων εκφράσεων, η κατάκτηση των οποίων επιδιώκεται μέσω ασκήσεων δομικού και επικοινωνιακού χαρακτήρα. Επίσης, ο φοιτητής/τρια προσεγγίζει το πεδίο της ελληνικής και ιταλικής Παροιμιολογίας μέσα από μια συγκριτική διαδικασία, με στόχο τον εντοπισμό ιστορικών και γλωσσικών αναλογιών και αλληλεπιδράσεων.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές έννοιες της Φρασεολογίας
- να είναι σε θέση να τις προσεγγίζουν, να τις αναλύουν και να τις αποδίδουν στη διδακτική πράξη
- να έχουν εντρυφήσει στην μελέτη των ιδιωματικών εκφράσεων και των παροιμιών
- να έχουν επιτύχει καλύτερη γνώση και άρτια χρήση της Ιταλικής ως ξένης Γλώσσας

Λογοτεχνία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού

Περίγραμμα Μαθήματος

Παρουσιάζεται η λογοτεχνική παραγωγή καθώς και η πνευματική ζωή στην ελληνική Ανατολή υπό λατινή κυριαρχία (αρχές 13ου – τέλη 18ου αι.). Εξετάζεται το ιστορικό πλαίσιο και γίνεται η θεώρηση των λογοτεχνικών στοιχείων που χαρακτηρίζουν την περίοδο: η βυζαντινή παράδοση και οι δυτικές πολιτιστικές επιδράσεις που οδήγησαν αρχικά στην πνευματική άνθηση του 16ου αι. (στην Κύπρο με τα Κυπριακά ερωτικά ποιήματα) και συνεκδοχικά στην Κρήτη με τα έργα του λεγόμενου «Κρητικού Θεάτρου». Αναλύονται οι ιταλικές επιδράσεις που άσκησε η Αναγέννηση και εντοπίζονται οι άξονες γύρω από τους οποίους αναπτύσσεται η λογοτεχνική παραγωγή. Έπειτα από μια συγκριτική προσέγγιση κειμένων τόσο της νεοελληνικής όσο και της ιταλικής γραμματείας, γίνεται διερεύνηση των γραμματολογικών ζητημάτων και επιχειρείται μια γενικότερη θεώρηση υπό το πρίσμα των αποτελεσμάτων της έως σήμερα έρευνας.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/ φοιτητές αναμένεται:

- να κατανοούν το ιστορικό πλαίσιο που χαρακτηρίζει τη λογοτεχνική και πνευματική παραγωγή κατά την περίοδο της λατινοκρατίας·
- να γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά της πολιτισμικής ώσμωσης που έλαβε χώρα όταν η λατινική Δύση, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους το 1204, ήλθε σε επαφή με τη βυζαντινή Ανατολή·
- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις της λογοτεχνικής παραγωγής του λατινοκρατούμενου Ελληνισμού·
- να προσεγγίζουν κριτικά τα λογοτεχνικά κείμενα του λατινοκρατούμενου ελληνισμού καθώς και τα δυτικά πρότυπά τους.

Πτυχιακή Εργασία

Περίγραμμα Μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι η εκπόνηση από τους φοιτητές πρωτότυπης ατομικής εργασίας συνθετικού ή ερευνητικού χαρακτήρα σε ένα ειδικό επιστημονικό θέμα, το οποίο συνδέεται με τα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύονται στο πλαίσιο του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του ΤΙΓΦ.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές θα έχουν συγγράψει μια επιστημονική εργασία και θα έχουν κατακτήσει όλα τα στάδια της συγγραφής μιας πρωτότυπης επιστημονικής έρευνας και ειδικότερα:

- την εξοικείωση με τη μέθοδο συλλογή πρωτογενούς υλικού
- την εξοικείωση με τη μέθοδο εξεύρεσης και αξιοποίησης της κατάλληλης βιβλιογραφίας
- τη σύνθεση δεδομένων για την παραγωγή πρωτότυπου επιστημονικού λόγου.

Η΄ ΕΞΑΜΗΝΟ**Πρακτική Άσκηση Φοιτητών (βλ. περιγραφή στο Δ΄ εξάμηνο)****Στοιχεία Σημασιολογίας**Περίγραμμα Μαθήματος

Στο μάθημα παρουσιάζονται οι βασικές σημασιολογικές σύγχρονες θεωρήσεις: προ-στρουκτουραλιστική ιστορική σημασιολογία, στρουκτουραλιστική σημασιολογία, νεο-στρουκτουραλιστική γενετική σημασιολογία, λογική σημασιολογία, γνωστική σημασιολογία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές/φοιτήτριες θα είναι σε θέση:

- Να διακρίνουν και να αναλύουν τα βασικά επίπεδα σημασιολογικής ανάλυσης
- Να αποτιμούν τις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις της σημασιολογίας
- Να κατανοούν τις εννοιακές σχέσεις
- Να είναι εξοικειωμένοι με τη θεωρία των θεματικών ρόλων
- Να αντιλαμβάνονται τις βασικές αρχές της δομικής σημασιολογίας

Λογοτεχνικές Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ελλάδας και ΙταλίαςΠερίγραμμα Μαθήματος

Αναλύονται κείμενα Ιταλών λογοτεχνών που αναφέρονται στην Ελλάδα και τον πολιτισμό της, αρχαίο, μεσαιωνικό και σύγχρονο. Ομοίως εξετάζονται ιταλικοί αντικατοπτρισμοί σε κείμενα Νεοελλήνων λογοτεχνών.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτήτριες/φοιτητές αναμένεται:

- να έχουν εξοικειωθεί με τη Συγκριτική Φιλολογία
- να έχουν κατανοήσει τις γόνιμες αλληλεπιδράσεις που αναπτύχθηκαν, ανά τους αιώνες, μεταξύ της Ελληνικής και της Ιταλικής Λογοτεχνίας, από τον αρκαδισμό έως τον φουτουρισμό
- να γνωρίζουν τους σημαντικότερους Έλληνες και Ιταλούς λογοτέχνες που δέχτηκαν επιδράσεις από τη γειτονική τους χώρα και τα γράμματά της, αντίστοιχα.
- να δύνανται να αναγνωρίζουν την εξάπλωση αντίστοιχων λογοτεχνικών ρευμάτων στις δύο χώρες.

Ιταλική Γλώσσα στα κείμενα Ιταλών ΦιλοσόφωνΠερίγραμμα Μαθήματος

Στον χώρο του ιταλικού φιλοσοφικού στοχασμού πολλοί είναι οι διανοητές που συνδέουν στο έργο τους το ενδιαφέρον για τη φιλοσοφική έρευνα με αυτό για τη γλώσσα. Η φιλοσοφική έρευνα, εξάλλου, προκύπτει κυρίως από την ανάγκη κατανόησης της φύσης και όλων όσων περιβάλλουν τον άνθρωπο και καθήκον των φιλοσόφων είναι να αποσαφηνίσουν τις έννοιες προκειμένου να καταστούν αυτές κατανοητές από όλους.

Η επιλογή πολλών Ιταλών στοχαστών, ξεκινώντας από τον Μεσαίωνα, να κάνουν φιλοσοφία στη γλώσσα αλλά και για τη γλώσσα τους, υπαγορεύεται από την

ανάγκη για καθολική κατανόηση του κόσμου, καθώς γλώσσα και φιλοσοφία αποδεικνύονται άρρηκτα συνδεδεμένες σε όλα τα πεδία του επιστητού.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Μελετώντας και σχολιάζοντας κείμενα στοχαστών όπως οι Pietro Pomponazzi, Sperone Speroni, Giordano Bruno, Tommaso Campanella, Nicolò Machiavelli και Melchiorre Cesarotti και με την ολοκλήρωση των μαθημάτων οι φοιτητές θα είναι, συνεπώς, σε θέση:

- να αναλύουν με πληρότητα τις δομές της ιταλικής γλώσσας, προφορικής και γραπτής, στο επίπεδο του ικανού χρήστη του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τις γλώσσες,
- να κατανοούν σε βάθος τη σχέση της ιταλικής γλώσσας με τον πραγματικό κόσμο, ώστε να εκφράζουν επιτυχώς σύνθετες έννοιες και ιδέες,
- να εμβαθύνουν στον φιλοσοφικό στοχασμό και στην εξέλιξη του γλωσσικού εργαλείου του μέσω της ανάλυσης των φιλοσοφικών και επιστημονικών ιδεών των Ιταλών στοχαστών,
- να διερευνούν και να κατανοούν τη σημασία της γλώσσας, φιλοσοφικά νοούμενης ως το πλέον κατάλληλο μέσο για τη διατύπωση και επικοινωνία του ανθρώπινου στοχασμού.

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΙΤΑΛΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΙΑΣ

Κύριος στόχος του Σεμιναρίου είναι η προώθηση της έρευνας για την ιστορία και την ιστοριογραφία της Ιταλίας από τους μεσαιωνικούς χρόνους μέχρι τις μέρες μας. Για τον σκοπό αυτό οργανώνονται κύκλοι συναντήσεων ανοιχτοί σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του ΤΙΓΦ και της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ και σε κάθε ενδιαφερόμενο. Οι συμμετέχοντες μπορούν να ενημερώνονται για τις σχετικές δραστηριότητες από την ιστοσελίδα του Σεμιναρίου στο <http://eclass.uoa.gr/-courses/ILL123/>.

ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΤΟ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ονοματεπώνυμο	Επικοινωνία
Ιωάννης Δ. Τσόλκας, Καθηγητής και Πρόεδρος του Τμήματος. <i>Ιστορία της Ιταλικής Λογοτεχνίας και του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού</i>	210 7277495 itsolkas@isll.uoa.gr
Γεράσιμος Ζώρας, Καθηγητής. <i>Ιταλική λογοτεχνία: Αλληλεπιδράσεις μεταξύ Ιταλικής και Ελληνικής Λογοτεχνίας</i>	210 7277825 gerzoras@isll.uoa.gr
Γεράσιμος Δ. Παγκράτης, Καθηγητής. <i>Ιταλική Ιστορία και Πολιτισμός. Οικονομική και Κοινωνική Ιστορία (16ος - 19ος αι.). Σε εκπαιδευτική άδεια 2025-26</i>	210 7277494 gpagratis@isll.uoa.gr
Μαρία Σγουρίδου, Καθηγήτρια. <i>Ιταλική Λογοτεχνία</i>	210 7277825 msgouridou@isll.uoa.gr
Γιαννούλα Γιαννουλοπούλου, Καθηγήτρια. <i>Γλωσσολογία: Αντιπαραθετική ανάλυση της Ιταλικής και της Ελληνικής γλώσσας</i>	210 7277375 giannoulop@isll.uoa.gr
Domenica Minniti - Γκώνια, Καθηγήτρια. <i>Ιταλική Γλωσσολογία. Μετάφραση</i>	210 7277674 domini@isll.uoa.gr
Άννα Θέμου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια. <i>Σύγχρονη Ιταλική Λογοτεχνία</i>	210 7277378 athemou@isll.uoa.gr
Γεωργία Μηλιώνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια. <i>Γλωσσοδιδασκτική: Η διδασκαλία της Ιταλικής ως ξένης γλώσσας</i>	210 7277324 gmlioni@isll.uoa.gr
Βασιλική Κουτσομπίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια. <i>Ιταλικός Πολιτισμός: η Μουσική στην Ιταλία από τους μεσαιωνικούς έως τους νεώτερους χρόνους</i>	210 7277348 vkoutsobina@ill.uoa.gr
Αικατερίνη Φλώρου, Μόνιμη Επίκουρη Καθηγήτρια. <i>Διδασκαλία και περιγραφή της ιταλικής γλώσσας με τη χρήση υπολογιστικών μεθόδων</i>	210 7277491 kathyflorou@ill.uoa.gr
Γεώργιος Πηλείδης, Μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής. <i>Ιταλική Γραμματολογία του Λατινοκρατούμενου Ελληνισμού</i>	210 7277494 gpelidis@ill.uoa.gr
Αρετή Σπίνουλα, ΕΕΠ Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας. <i>Ιταλική Γλώσσα</i>	210 7277612 aspinoula@isll.uoa.gr
Mariangela Ielo, ΕΕΠ Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας <i>Ιταλική Γλώσσα</i>	210 7277491 marielo@ill.uoa.gr
Ιωάννα Τύρου, ΕΔΙΠ Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας <i>Εκπαιδευτική Τεχνολογία και Διδασκαλία της Ιταλικής ως Ξένης Γλώσσας</i>	210 7277491 ioannatyrou@gmail.com , iotyrou@ill.uoa.gr

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

<i>Ονοματεπώνυμο</i>	<i>Επικοινωνία</i>
Κωνσταντίνα Λυκόκα, Γραμματέας του Τμήματος	210 7277910 klykoka@uoa.gr
Έλλη Τουλιάτου, Διοικητικός Υπάλληλος	210 7277966 etouliatou@uoa.gr
Αθανάσιος Καλαντζής, Διοικητικός Υπάλληλος	2107277488 athkalantz@ill.uoa.gr
Τσιούπη Τάνια , Διοικητικό Προσωπικό	210 7277966 tsioup@ill.uoa.gr

ΕΤΕΠ

<i>Ονοματεπώνυμο</i>	<i>Επικοινωνία</i>
Άννα Καράμπαλη	210 7277612 akaramp@ill.uoa.gr